

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**CENTRUM
EDUKACJI
I ATUT**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

MATEMATYKA ZE SMAKIEM

*INNOWACYJNY PROGRAM
NAUCZANIA MATEMATYKI
W KLASACH I - III SZKOŁY PODSTAWOWEJ*

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Innowacyjny program
nauczania matematyki
w klasach I – III szkoły podstawowej**

„MATEMATYKA ZE SMAKIEM”

Zespół autorski
Małgorzata Szumaczuk
Cecylia Baran
Izabela Barczak
Edyta Olesińska

POKL/3.3.4/2013

III. Wysoka jakość systemu oświaty 3.3. Poprawa jakości kształcenia 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty konkursowe
Nowa przyszłość uczniów klas I – III szkoły podstawowej

SPIS TREŚCI

1. OPIS PROGRAMU.....	5
2. UZASADNIENIE INNOWACYJNOŚCI PROGRAMU	6
2.1. ZASADY INNOWACJI:	8
3. PSYCHOPEDAGOGICZNE PODSTAWY PROGRAMU.....	9
4. OGÓLNE CELE KSZTAŁCENIA UJĘTE W PROGRAMIE	12
5. SZCZEGÓŁOWE CELE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA PROGRAMU.....	14
5.1. CELE SZCZEGÓŁOWE DLA UCZESTNIKÓW INNOWACJI.....	15
5.2. CELE DLA REALIZATORÓW INNOWACJI.....	17
6. TREŚCI KSZTAŁCENIA	18
6.1. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE I	19
6.2. ZINTEGROWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE I.....	24
6.3. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO PO KLASIE I.....	35
6.4. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE II.....	37
6.5. ZINTEGROWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE II	44
6.6. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO PO KLASIE II	69
6.7. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE III	71
6.8. ZINTEGROWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE III.....	75
6.9. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO PO KLASIE III	96
7. SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW	97
7.1. ROZPOZNANIE POTRZEB I MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW	98
7.2. METODY NAUCZANIA	99
7.3. INTEGRACJA TREŚCI KSZTAŁCENIA.....	103
7.4. ORGANIZACJA NAUCZANIA.....	105

7.5. FORMY ORGANIZACJI ZAJĘĆ	111
7.6. INDYWIDUALIZACJA PROCESU NAUCZANIA.....	112
8. POMIAR OSIĄGNIĘĆ UCZNIA.....	113
LITERATURA.....	124
OPINIA O PROGRAMIE	125

1. OPIS PROGRAMU

Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym. Dąży się do ukształtowania systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki w klasach 4 – 6 szkoły podstawowej.

W pierwszych etapach edukacji matematycznej w centrum uwagi jest wspomaganie rozwoju czynności umysłowych dziecka ważnych dla uczenia się matematyki. Dominującą formą zajęć są zabawy, gry i sytuacje zadaniowe, w których dzieci manipulują specjalnie dobranymi przedmiotami, liczmanami. Następnie należy zadbać o ukształtowanie pojęcia liczby i sprawności rachunkowych. Przy układaniu i rozwiązywaniu zadań powinno się przeprowadzić wstępną matematyzację: manipulowanie przedmiotami lub obiektami zastępczymi, potem zapisać rozwiązanie.

Program „Matematyka ze smakiem” zawiera konkretyzację treści matematycznych, pozwala na stworzenie w szkole środowiska wychowawczego, w którym ważne jest współdziałanie nauczyciela, uczniów i rodziców. To program, który stwarza naturalne warunki rozwoju procesów poznawczych uczniów poprzez projektowanie okazji edukacyjnych. Kładzie nacisk na doświadczanie, działanie, aktywność w tworzeniu wiedzy i naturalnej potrzeby twórczej ciekawości dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Istotą jest doświadczanie i przeżywanie przez dziecko.

Celem organizacji procesu edukacyjnego jest zachęcić dzieci do nauki, pokazać ją w otaczającym świecie i codziennych czynnościach, wykazać związki między jej różnymi dziedzinami oraz uruchomienie dodatkowego bodźca – emocji, związanego z odkrywaniem, tworzeniem i poznawaniem.

Działania kulinarne to zajęcia, które dzieci bardzo lubią i chętnie podejmują, sprawiają im bardzo dużo radości. Prowadzą do wydłużenia czasu koncentrowania uwagi na wykonywanej czynności.

Program wykorzystuje działania praktyczne do zdobywania wiedzy i kształtowania pojęć matematycznych, przyrodniczych, polonistycznych, plastycznych, technicznych, muzycznych, zdrowotnych, ruchowych, a nawet komputerowych. Prowadzi do wielozmysłowego poznawania świata.

Adresatami innowacji są uczniowie klas I- III szkoły podstawowej. Program realizowany będzie w czasie obowiązkowych zajęciach edukacyjnych.

2. UZASADNIENIE INNOWACYJNOŚCI PROGRAMU

Innowacyjny program nauczania „Matematyka ze smakiem” zakłada rozwijanie umiejętności matematycznych rozumiane, jako „umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz prowadzenia elementarnych rozumowań matematycznych”. Uwzględnia adekwatny dla wieku dzieci klas I – III szkoły podstawowej poziom myślenia czynnościowego i konkretno – obrazowego przechodzącego stopniowo w myślenie wyobrazeniowe. Nauczanie matematyki staje się procesem, od działania na konkretach do rozumowania abstrakcyjnego. Wykorzystuje działanie, jako najefektywniejszą metodę uczenia się.

Wartością prezentowanego programu jest uruchomienie dodatkowego bodźca poznawczego – emocji, które powstają podczas tworzenia i uzyskiwania namacalnego efektu. Gotowanie to zajęcie, które dzieci uwielbiają tak samo, jak późniejsze zjedanie przygotowanej potrawy. Łączenie składników, tworzenie czegoś nowego i podziwianie efektu końcowego sprawia wiele radości, daje poczucie sprawczości, samodzielności.

Program przewiduje różnorodne działania praktyczne wykorzystywane do kształtowania się pojęć matematycznych, np.:

- poznawanie właściwości figur geometrycznych – kształty ciastek,
- dokonywanie pomiarów w zakresie masy, pojemności, wielkości, czasu – odmierzanie pojemności napojów, porównywanie ciężaru, ważenie produktów,
- kształtowanie pojęcia liczby – przeliczanie, obliczanie produktów,
- klasyfikowanie, segregowanie, porównywanie – przygotowywanie posiłków wg przepisów,
- obliczenia pieniężne – koszt zakupów, wartość kaloryczna dania,
- obliczenia zegarowe – obliczanie czasu potrzebnego do przygotowania potraw,
- rozwiązywanie zadań tekstowych – wykorzystywanie sytuacji, których uczniowie doświadczali.

„Matematyka ze smakiem” będzie dla uczniów atrakcyjną formą gromadzenia wiedzy matematycznej ze względu na wykorzystywane pomoce, które na koniec zajęć można zjeść – to stanowi ważny aspekt emocjonalny, kształtujący pozytywne emocje i tym samym ułatwiający zapamiętywanie wiadomości i umiejętności matematycznych. Zajęcia kulinarne pomagają w przewidywaniu następstw, czyli określaniu przyczyn i skutków, ponieważ przygotowując posiłek należy wykonać pewne czynności w określonej kolejności. Dzieci układając obrazkową historyjkę kolejnych etapów prac, w ten sposób uczą się określania związków przyczynowo – skutkowych i następstw czasowych (najpierw, potem, na końcu).

Podejmowana aktywność pozwala na bezpośrednie poczucie odniesionego sukcesu, który buduje pozytywny obraz własnego „Ja”. Jeżeli te przeżycia dzieją się na płaszczyźnie matematyki powoduje to powstawanie jej pozytywnego obrazu w procesie gromadzenia doświadczeń uczniów i kształtowania się ich obrazu danej dziedziny nauki.

Innowacyjność programu Matematyka ze smakiem polega na:

- nowatorskim rozwiązaniu programowym: realizowany program nauczania można zmodyfikować poprzez dodanie nowych treści zawartych w przedstawionym programie w ramach obowiązującej liczby godzin. Opracowana obudowa dydaktyczna posiada nowe opracowania materiałów wykorzystywanych na zajęciach takich jak książki dla uczniów na dwóch poziomach, które indywidualizują pracę w klasie w czasie zajęć oraz książka kucharska zawierająca przepisy i część ewaluacyjną zajęć;
 - nowatorskim rozwiązaniu organizacyjnym polegającym na wprowadzeniu zajęć kulinarnych, jako formy aktywności uczniów, wyposażeniu sali w kącik kulinarny lub wykorzystaniu dodatkowej sali, jeżeli dana szkoła dysponuje odpowiednimi warunkami lokalowymi;
 - nowatorskim rozwiązaniu metodycznym – wprowadzanie nauczania metodą projektu, uczeń staje się asystentem nauczyciela, praca zespołowa.
- Nabywanie wiedzy matematycznej zintegrowane jest z treściami innych edukacji i aktywność kulinarną, dzięki której dzieci uczą się formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych.

2.1. ZASADY INNOWACJI:

Rozwój myślenia matematycznego następuje w sposób zintegrowany wraz z nabywaniem innych umiejętności. W obszarze działań praktycznych - kulinarnych dziecko rozwija czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki oraz tworzy intuicje matematyczne dzięki sytuacjom zadaniowym w kuchni lub przy stole, podczas których posługuje się konkretami, którymi są produkty. Uczy się formułowania wniosków opartych na obserwacjach i doświadczeniach. Uczeń posługuje się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi – wyszukuje i korzysta z potrzebnych informacji. Wiedza matematyczna nabywana jest w formie zintegrowanych treści np. z edukacją polonistyczną, przyrodniczą, zdrowotną, społeczną, plastyczną, muzyczną, techniczną. Naturalną ciekawość świata i potrzebę

zabawy dzieci sześć-, siedmioletnich zaspakajamy tworząc sprzyjające warunki do odkrywania swoich zainteresowań i nabywania kompetencji kluczowych dla dalszej edukacji. Działania kulinarne są dla dzieci zabawą. Kompetencje społeczne kształtuje się poprzez pracę w zespole.

Innowacyjność program nauczania „Matematyka ze smakiem” opiera się o zasady:

- użyteczności programu w zaspokojeniu potrzeb beneficjentów
- trafności – poziom zaspokojenia oczekiwań beneficjentów
- adekwatności celów innowacji do potrzeb
- efektywności zaplanowanych działań
- skuteczności – w jakim stopniu program przyczynił się do osiągnięcia wyznaczonych celów
- wykonalności – możliwość zrealizowania zamierzonych celów
- rzetelności i poprawność badawcza (przestrzegane są standardy etyczne i badawcze, uwzględniające dobro osób, których dotyczą wyniki badań i osób zaangażowanych w ewaluację)
- interaktywności (w dialogu uczestniczą realizatorzy, odbiorcy innowacji, instytucje wspierające)
- dynamiczności (wprowadzane są zmiany, wdrażane wnioski ewaluacji)
- jawności (czy wyniki ewaluacji są udostępnione beneficjentom)
- trwałości (efekty innowacji będą widoczne, będą trwałe po zakończeniu realizacji programu).

3. PSYCHOPEDAGOGICZNE PODSTAWY PROGRAMU

Kształcenie matematyczne w klasach 1 – 3 szkoły podstawowej nakierowane jest na wykonywanie obliczeń rachunkowych i instrumentalne opanowanie algorytmów działań. Nawet w zadaniach tekstowych nacisk położony jest na dobór odpowiedniego działania i wyćwiczenie technik

obliczeniowych, a nie na zrozumienie sytuacji. Większą część czasu zajęć poświęca się na ćwiczenie technik rachunkowych. Stosowanie jedynej podanej i akceptowanej przez nauczyciela metody rodzi niezdolność matematyczną skutkującą niską zaradnością arytmetyczną uczniów. Niepokojące jest to, że niektórzy trzecioklasiści, w ogóle nie czytają tekstów zadań. Nie skupiają się na analizie sytuacji, lecz na liczbach występujących w zadaniu i doborze odpowiedniego działania, tworząc przy tym własne błędne reguły. Obecnie stosowane metody nauczania matematyki nie stymulują uczniów do poszukiwania rozwiązań i zrozumienia reguł matematycznych.

Dziecięce sukcesy i porażki na polu matematyki mają swoje źródło w pierwszych latach nauki, kiedy to zaczynają postrzegać matematykę w określony sposób. Dotychczasowe, najczęściej stosowane metody opierają się na kanale werbalnym, najtrudniejszym sposobem poznawania świata, a więc i matematyki. Powszechnie znane są efekty nauczania matematyki – niskie wyniki sprawdzianów zewnętrznych, małe zainteresowanie naukami ścisłymi. Staje się oczywista konieczność zmiany w podejściu do metod i form nauczania matematyki.

Kształtowanie się pojęć matematycznych jest procesem ciągłym i w głównej mierze dokonuje się w naturalnych sytuacjach życia codziennego oraz podczas nadarzających się sytuacji. Dlatego nauczanie matematyki powinno opierać się na działaniu, a późniejsze procesy umysłowe dokonują klasyfikacji, tworzenia pojęć, logicznych twierdzeń, dostrzegania zależności przyczynowo – skutkowych oraz sprawnego liczenia. Aby ułatwić kształtowanie pojęć matematycznych ukierunkowano pracę edukacyjną tak, aby uczniowie w różnych sytuacjach kulinarnych mogli samodzielnie, w toku rozmaitych aktywności i w bezpośrednim działaniu gromadzić doświadczenia matematyczne.

Zdaniem H. Moroza "jedną z najskuteczniejszych metod kształtowania pojęć matematycznych jest koncepcja czynnościowego nauczania tego przedmiotu". (Moroz H. 1982)

Zgodnie z koncepcją czynnościowego nauczania matematyki Z. Krygowskiej czynnościowe nauczanie matematyki to nie tylko zestaw metod nauczania - uczenia się, wyzwalających aktywność intelektualną dzieci, ich zainteresowania poznawcze, lecz również dokonanie odpowiedniego doboru treści kształcenia, środków dydaktycznych i form organizacyjnych pracy dydaktycznej. Koncepcja ta wymaga od nauczyciela:

- umiejętności określania operacji umysłowych, realizowanych przez dziecko w procesie kształtowania pojęć matematycznych,
- dobrania odpowiednich czynności konkretnych, które warunkują wykonanie przez dziecko wymienionych wyżej operacji umysłowych,
- wyszukania niezbędnych środków dydaktycznych, które umożliwią dziecku wykonanie zaplanowanych czynności konkretnych,
- skonstruowania zestawu ćwiczeń, zabaw i gier dydaktycznych, w trakcie których zostaną zastosowane zaplanowane przez niego środki dydaktyczne. (Krygowska Z. 1979)

W programie uwzględniono zasady H. Moroza:

- zasada aktywności zewnętrznej i wewnętrznej - zauważalnym na zewnątrz działaniom towarzyszy intensywne prace wewnętrzne, gdy pojawiają się różnorodne uczucia i emocje;
- zasada aktywności rzeczywistej - gdy człowiek zaangażowany w działania jest doceniany i szanowany przez otoczenie, a szczególnie przez ważne dla niego osoby;
- zasada aktywności różnorodnej - gdy człowiek jest aktywny w sposób różnorodny, zaś jego działania mają charakter manipulacyjny -

eksploracyjny, gdy używa różnorodnych pomocy naukowych i gdy samodzielnie tworzy coś nowego;

- zasada aktywności korzystającej ze wszystkich zasobów - gdy człowiek korzysta ze swoich wewnętrznych zasobów i zasobów zewnętrznych, tkwiących w innych ludziach. (Moroz H. 1982)

4. OGÓLNE CELE KSZTAŁCENIA UJĘTE W PROGRAMIE

Rozporządzenie MEN z dn. 23 grudnia 2013r., w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół Załącznik2

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej tworzy fundament wykształcenia – szkoła łagodnie wprowadza uczniów w świat wiedzy, dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny.

Kształcenie to dzieli się na dwa etapy edukacyjne:

- 1) I etap edukacyjny, obejmujący klasy I – III szkoły podstawowej – edukacja wczesnoszkolna;
- 2) II etap edukacyjny, obejmujący klasy IV – VI szkoły podstawowej.

Ogólne cele programu „Matematyka ze smakiem” wynikają z celów kształcenia ogólnego w szkole podstawowej zawartych w Podstawie programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego:

1. przyswojenie przez uczniów podstawowego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyki, dotyczących przede wszystkim tematów i zjawisk bliskich doświadczeniom uczniów;
2. zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
3. kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej należą:

1. czytanie – rozumiane zarówno, jako prostą czynność, jako umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów w zakresie umożliwiającym zdobywanie wiedzy, Rozwój emocjonalny, intelektualny i moralny oraz uczestnictwo w życiu społeczeństwa;
2. myślenie matematyczne – umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz prowadzenia elementarnych rozumowań matematycznych;
3. myślenie naukowe - umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa;
4. umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie;
5. umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji;
6. umiejętność uczenia się jako sposób zaspokajania naturalnej ciekawości świata, odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji;
7. umiejętność pracy zespołowej.

Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym. Ważne jest również takie wychowanie, aby dziecko w miarę swoich możliwości było przygotowane do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi, przyrodą. Należy zadbać o to, aby dziecko było świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumiało konieczność dbania o przyrodę. Jednocześnie dąży się do ukształtowania systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku

do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki w klasach IV – VI szkoły podstawowej.

Zadaniem szkoły jest:

- 1) realizowanie programu nauczania skoncentrowanego na dziecku, na jego indywidualnym tempie rozwoju i możliwościach uczenia się;
- 2) respektowanie trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń-szkoła-dom rodzinny;
- 3) rozwijanie predyspozycji i zdolności poznawczych dziecka;
- 4) kształtowanie u dziecka pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości w poznawaniu otaczającego świata i w dążeniu do prawdy;
- 5) poszanowanie godności dziecka; zapewnienie dziecku przyjaznych, bezpiecznych i zdrowych warunków do nauki i zabawy, działania indywidualnego i zespołowego, rozwijania samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie; zapewnienie dziecku warunków do rozwijania ekspresji plastycznej, muzycznej, teatralnej i ruchowej, aktywności badawczej, a także działalności twórczej;
- 6) wyposażenie dziecka w umiejętność czytania i pisania, w wiadomości i sprawności matematyczne potrzebne w sytuacjach życiowych i szkolnych oraz przy rozwiązywaniu problemów;
- 7) dbałość o to, aby dziecko mogło nabywać wiedzę i umiejętności potrzebne do rozumienia świata, w tym zagwarantowanie mu dostępu do różnych źródeł informacji i możliwości korzystania z nich;
- 8) sprzyjanie rozwojowi cech osobowości dziecka koniecznych do aktywnego i etycznego uczestnictwa w życiu społecznym.

5. SZCZEGÓŁOWE CELE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA PROGRAMU

Opracowany program polega na połączeniu nauki matematyki z praktycznym działaniem w kuchni, spiżarni, sklepie. Na odkrywaniu zależności codziennego

życia z matematyką i innymi edukacjami, rozwiązywania problemów matematycznych drogą stawiania hipotez i sprawdzania ich w praktycznym działaniu.

Celem programu jest:

- wspomaganie rozwoju umysłowego poprzez czynnościowe nauczanie matematyki w różnych formach aktywności poznawczej dzieci
- kształtowanie umiejętności myślenia matematycznego
- umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym
- prowadzenia elementarnych rozumowań matematycznych
- kształtowanie umiejętności uczenia się, jako sposobu zaspakajania naturalnej ciekawości świata, odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji.

5.1. CELE SZCZEGÓŁOWE DLA UCZESTNIKÓW INNOWACJI

Cele główne programu będą realizowane poprzez:

- rozwijanie umiejętności logicznego myślenia,
- kształtowanie postaw twórczych,
- rozbudzanie zainteresowań matematycznych,
- rozwijanie umiejętności wykonywania czterech podstawowych działań arytmetycznych,
- kształtowanie wyobraźni geometrycznej,
- doskonalenie umiejętności sprawnego posługiwania się przyrządami matematycznymi,
- zdobywanie wiedzy poprzez przeżycia i praktyczne działanie,
- odkrywanie wiedzy samodzielnie w czasie różnorodnych aktywności,
- uwewnętrznienie zdobywanej wiedzy przez systematyczność działań edukacyjnych.

W zakresie postaw:

- kształtowanie umiejętności współdziałania, współpracy w grupie,
- kształtowanie odpowiedzialności za pracę własną i grupy,
- rozwijanie postawy samodzielności,
- kształtowanie takich cech jak: wytrwałość, systematyczność, dokładność, inicjatywa, samodzielność,
- wzmacnianie odporności emocjonalnej w sytuacjach trudnych, wymagających wysiłku umysłowego,
- kształtowanie postawy świadomego wyboru.

Cele szczegółowe:

W zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki uczniów:

- określa równoliczność zbiorów, pomimo zmian w układzie,
- tworzy serie rosnące i malejące,
- tworzy zbiory,
- wykonuje zadania,
- ma orientację przestrzenną (wskazuje kierunki, np. prawa – lewa, góra – dół, nad, obok, pod itp.),
- dostrzega symetrię,
- kończy powtarzający się wzór,
- dostrzega pomniejszenie lub powiększenie obrazu,
- rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności figur i liczb,
- odkrywa wiedzę samodzielnie w czasie różnorodnych aktywności,

W zakresie liczenia i sprawności rachunkowych uczniów:

- liczy w zakresie 20, 100, 1000, zapisuje cyfry do 10, 20, 100, 1000,
- dodaje i odejmuje w zakresie 10, 20 (na konkretach), 100, 1000, zapisuje działania,

- dodaje lub odejmuje w sytuacjach życiowych wymagających wykonania takich działań,
- rozwiązuje zadania tekstowe (dokonuje analizy, układa działanie, oblicza, układa odpowiedź),

W zakresie pomiaru uczeń:

- mierzy i porównuje długości,
- waży przedmioty i określa, który jest cięższy, a który lżejszy,
- waży przedmioty używając odważników
- określa pojemność płynów,
- mierzy ilości płynów poprzez wlewanie, odlewanie,
- wymienia kolejne dni tygodnia, nazwy kolejnych miesięcy,
- posługuje się kalendarzem i zegarem,
- dokonuje pomiarów temperatury,

W zakresie obliczeń pieniężnych uczeń:

- zna monety i banknot 10 zł, potrafi posługiwać się nimi,
- dokonuje obliczeń pieniężnych,
- wie, co to dług i rozumie konieczność spłacenia go.

5.2. CELE DLA REALIZATORÓW INNOWACJI

- wzbogacenie kompetencji zawodowych w nowe sposoby nauczania matematyki, technik przekazu i egzekwowania wiedzy w edukacji szkolnej
- wzbogacenie programów nauczania o nowe cele edukacyjne, treści i osiągnięcia w ramach edukacji wczesnoszkolnej dotyczące pedagogicznych oddziaływań wychowawczych

6. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Treści nauczania rozumiane, jako szczegółowe cele nauczania podzielone są na poszczególne obszary aktywności ucznia (edukacje) w kolejnych latach nauczania szkolnego.

Treści programu mają układ spiralny, który umożliwia wielokrotne powroty do treści szerszych, bogatszych w formie.

Tempo realizacji treści powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia z uwzględnieniem bazy, jaką dysponuje dana szkoła.

Biorąc pod uwagę fakt, iż obecnie w większości szkół naukę języka obcego powierza się innemu nauczycielowi przedstawiony program wyodrębnia treści kształcenia języka obcego nowożytnego.

6.1. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄNIĘCIA UCZNIA PO KLASIE I

Obszary aktywności uczniów	Treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
		Podstawowe
Polonistyczna	Czytanie	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy, - wymienia, rozpoznaje i pisze wszystkie litery alfabetu, - czyta i rozumie proste, krótkie teksty, - posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie, - interesuje się książką i czytaniem, - słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), - czyta, w miarę swoich możliwości, lektury, - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta z nich,
	Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> - pisze litery, wyrazy, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci, - pisze czytelnie i estetycznie z zachowaniem zasad kaligrafii,
	Mówienie	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w rozmowie, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, - odtwarza z pamięci teksty dla dzieci,
	Wypowiadanie się w małych formach teatralnych	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego, - rozumie umowne znaczenie rekwizytu, - posługuje się rekwizytem w odgrywanej scenie, - odtwarza z pamięci teksty dla dzieci,
	Komunikacja społeczna	<ul style="list-style-type: none"> - obdarza uwagę dzieci i dorosłych, - słucha ze zrozumieniem dzieci i dorosłych, - korzysta z informacji; uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby i odczucia, - uczestniczy w rozmowie na różne tematy, w tym na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym oraz z literaturą: w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji,
Społeczna i etyczna	Praca zespołowa	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych, - przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych - grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na

		ulicy,
	Życie w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co wynika z przynależności do rodziny, - wie, jakie są relacje między najbliższymi, - podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; - identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; - ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; - wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi, - wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz,
	Odróżnia dobro od zła	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi, - wie, że warto być odważnym i mądrym, - wie, że warto pomagać potrzebującym, - wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy,
	Przynależność narodowa	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości, - wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie, - zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), - rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej,
	Zasady bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia ze strony ludzi, - wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc, - wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego, - wie, jak można zwrócić się o pomoc do policjanta, strażaka, itd.
Matematyczna	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	<ul style="list-style-type: none"> - ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach, - tworzy zbiory, porównuje liczebność zbiorów równolicznych i różnolicznych, - układa elementy rosnąco i malejąco, numeruje je, wybiera obiekt, określa elementy poprzednie i następne w danej serii, - klasyfikuje obiekty – tworzy kolekcje, - tworzy i klasyfikuje zbiory, - w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego dąży do wykonania zadania; - określa położenie obiektów względem obranego obiektu, orientuje się w położeniu na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku, - określa kierunki w przestrzeni, wyprowadza kierunki od siebie i innych osób, - dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla), - zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej, kontynuuje regularny wzór

	<p>(np. szlaczek),</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę figury, przedmiotu; umie dokończyć wzór szlaczka, - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty
Liczenie	<ul style="list-style-type: none"> - liczy sprawnie obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia); wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wstak (do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10), - przelicza zbiory w zakresie 20, porównuje liczby, posługując się konkretami; liczy w zakresie 20, wymienia liczebniki porządkowe w zakresie 20, zapisuje liczby cyframi w zakresie 10, umie je odczytać, - wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 10, poprawnie zapisuje te działania, - wyznacza sumy i różnice, posługując się konkretami, dodaje i odejmuje w zakresie 10, - radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań,
Umiejętności praktyczne - pomiar	<ul style="list-style-type: none"> - mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długość obiektów, - mierzy długość różnymi miarkami, zna pojęcie <i>centymetr</i>, porównuje wyniki pomiarów, - waży przedmioty; różnicuje przedmioty na cięższe i lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi, - waży przedmioty wagą, zna pojęcie <i>kilogram</i>, porównuje wyniki pomiarów, - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, - mierzy dowolną miarką ilości płynów, zna pojęcie <i>litr</i>, porównuje wyniki pomiarów, - orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać, rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków, - nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku, rozpoznaje i odczytuje godziny na zegarze, posługuje się kalendarzem, zna pojęcie <i>godzina</i>, porównuje wyniki pomiarów,

		<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje wskazania zegarów w systemach: 12-godzinny, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; - posługuje się pojęciami: godzina, - wykonuje proste obliczenia zegarowe,
	Umiejętności praktyczne - obliczenia pieniężne	<ul style="list-style-type: none"> - zna monety i banknot będący w obiegu o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet, radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży, posługuje się ww. pieniędzmi, - zna pojęcie <i>dlug</i> i wie, że należy go spłacić,
Techniczna	Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje się w rodzajach urządzeń elektrycznych (sprzęt gospodarstwa domowego), - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, - posługuje się urządzeniami domowymi, nie psując ich, - realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu: przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: wykonuje działania zgodnie z przedstawioną instrukcją – przepisem, - planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie produkty oraz narzędzia, - odmierza potrzebną ilość materiału, - buduje z różnorodnych materiałów, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - przestrzega reguł obowiązujących w sytuacjach zadaniowych,
	BHP	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje porządek wokół siebie, - sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku, - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych, - wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, - zna telefony alarmowe,
	Dziecko – uczestnik ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach i korzystać ze środków komunikacji,
Ruchowa i zdrowotna	Sprawność fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną zgodnie z regułami, - chwyta piłkę, rzuca piłką do celu i na odległość, toczyć nią i kozłować; pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne, wykonywać ćwiczenia równoważne, - umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa,
	Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia człowieka, i, że można im zapobiegać poprzez szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczna, - wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z

		<p>przeznaczeniem,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się (właściwie odżywia się), - wie gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego, - dba o higienę osobistą i czystość odzieży,
Przyrodnicza	Zwierzęta i rośliny	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka), - wymienia warunki konieczne dla rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp. - prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąci przyrodniczym) - nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek)
	Warunki atmosferyczne	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa zjawiska charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku,
	Myślenie naukowe	<ul style="list-style-type: none"> - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
	Ochrona środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że należy oszczędzać wodę, - wie, że należy segregować śmieci, - rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych, - chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny,
Plastyczna	Ekspresja przez sztukę	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie; posługuje się takimi środkami wyrazu jak barwa, kształt, faktura. - ilustruje sceny i sytuacje inspirowane wyobraźnią. - wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
	Recepcja sztuki	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (w tym architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę, wypowiada się na ich temat;
Muzyczna	Aktywność muzyczna	<ul style="list-style-type: none"> - powtarza prostą melodię, - śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, - wykonuje śpiewanki i rymowanki; - realizuje proste schematy rytmiczne (ruchem całego ciała), - odtwarza proste rytmy głosem, - świadomie słucha muzyki,

Informatyczna	Posługiwanie się komputerem	-posługuje się komputerem w podstawowym zakresie, -wie, jak korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia, - stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera,
	Technologia informacyjna	- wykorzystuje w praktycznym działaniu,

6.2. ZINTEGROWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE I

Kulinary obszary aktywności uczniów	Zintegrowane treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
Blok tematyczny: Zapraszamy do stołu		
1. Nakrywanie stołu z zachowaniem zasad etykiety i kultury spożywania posiłków	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki BHP	- układa objekty w serie rosnące i malejące; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie, - klasyfikuje objekty: tworzy kolekcje, - w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego dąży do wykonania zadania, - wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu, - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
Blok tematyczny: To jest pyszne		
2. Tworzenie kolekcji wg cech jakościowych	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki BHP	- klasyfikuje objekty: tworzy kolekcje np. zastawy stołowej, owoców, warzyw, - porównywnuje wielkości, długości i szerokości, - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
Blok tematyczny: W drodze do szkoły		
3. Nauka krojenia i obierania owoców i warzyw z zachowaniem zasad BHP	Liczenie Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki BHP Praca zespołowa Dziecko – uczestnik ruchu drogowego	- sprawnie liczy objekty, - zapisuje liczby cyframi (zakres do 10), - wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku, - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych, - współpracuje z innymi w sytuacjach

		<p>życiowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach,
<p>Blok tematyczny: Jak zatrzymać miłe chwile. Wycieczka do sadu lub ogrodu</p>		
<p>4. Poznawanie smaków: słodki, kwaśny, słony, gorzki. Degustacja, rozpoznawanie w/w smaków w określonych produktach spożywczych, za pomocą narzędzi zmysłów. Dalsze ćwiczenia w krojeniu i obieraniu i utrzymaniu porządku w miejscu pracy.</p>	<p>BHP Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Praca zespołowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych, - utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku,), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, posługuje się nimi nie psując ich, - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty - klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, - współpracuje z innymi w sytuacjach życiowych; przestrzega obowiązujących reguł,
<p>Blok tematyczny: Co nam jesień w koszu niesie</p>		
<p>5. Pieczony ziemniak: piekarnik, ognisko, grill</p>	<p>Zwierzęta i rośliny Edukacja zdrowotna BHP Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie Ekspresja przez sztukę Recepcja sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w środowiskach przyrodniczych, - wymienia warunki konieczne dla rozwoju roślin, - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się, - utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku), - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego posługiwania się narzędziami i urządzeniami technicznymi, - ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach, - klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, - zapisuje rozwiązuje zadania przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfry i znaki działań, - wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania, - wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty

		<p>charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: rzeźbę, wypowiada się na ich temat,
Blok tematyczny: Nie ma jak w rodzinie		
<p>6. Dekorowanie gofrów (gofry serduszka) dla taty z zachowaniem regularności wzoru i symetrii; wzory motyla</p>	<p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Ekspresja przez sztukę Życie w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega symetrię, - ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach, - wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt barwa faktura, - wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich, - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, posługuje się nimi, nie psując ich, - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie, pomaga innym w utrzymaniu porządku, - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
Blok tematyczny: Ludzie listy piszą...		
<p>7. Jesienne przesyłki - kolorowe kanapki - listy z pięciu produktów: chleb, masło, wędlina, pomidor, ser. Przeliczenie produktów, zabawy w sklep z wykorzystaniem papierowych monet.</p>	<p>Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń Umiejętności praktyczne - obliczenia pieniężne Praca zespołowa BHP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z informacji, - wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie, czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz, - zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży, - zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go, - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych, - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
Blok tematyczny: Warzywa są zdrowe		
<p>8. Przygotowanie surówki wielowarzywej z surowych warzyw w grupach. Krojenie za pomocą maszynki do krojenia, szatkownicy;</p>	<p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie Praca zespołowa Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - układa obiekty z dostępnych produktów spożywczych w serie rosnące i malejące, wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie, - wyznacza sumy i różnice, manipulując obiektami, - przestrzega reguł obowiązujących w w sytuacjach zadaniowych, grzecznie zwraca się do innych, - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, posługuje się nimi, nie psując ich,

mieszanie i doprawianie surówek, kultura spożycia.	urządzeń	
Blok tematyczny: Andrzejki		
9. Placuszki z jabłkami, z wróżbami. Przygotowanie ciasta naleśnikowego, krojenie jabłek w plastry, smażenie placuszków z plastrem jabłka, posypanie cukrem pudrem;	Wypowiadanie się w małych formach teatralnych Praca zespołowa Umiejętności praktyczne - pomiar Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki BHP	- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego, - rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie, - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych, - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, - dostrzega symetrię, zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej, - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku, - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
Blok tematyczny: Kruche ciasteczka z cukrem dla Mikołaja		
10. Pieczenie kruchych ciasteczek dla Mikołaja.	Komunikacja społeczna Liczenie Praca zespołowa Aktywność muzyczna Sprawność fizyczna	- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, - wyznacza sumy i różnice, manipulując obiektami, poprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 9, - sprawnie liczy obiekty; zapisuje liczby cyframi w poznanym zakresie, - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej, - powtarza prostą melodię, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, - uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną zgodnie z regułami,
Blok tematyczny: Świąteczne słodkie przysmaki		
11. Wafle (różne kształty wafli- w postaci figur geometrycznych) z powidłami w wiórkach kokosowych.	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie Praca zespołowa BHP Życie w rodzinie	- klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, - ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań, - układa obiekty, numeruje określa następne poprzednie, - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;

		<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku, - wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich,
Blok tematyczny: Klasowa wigilia		
12. Sałatka jarzynowa, układanie sztuczków	<p>Komunikacja społeczna Liczenie Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Praca zespołowa Aktywność muzyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, - uczestniczy w rozmowie, - wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, poprawnie zapisuje te działania, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań, - klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej, - powtarza melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego,
Blok tematyczny: Smakowite pory roku		
<p>Wykonanie czterech potraw na cztery pory roku. * wiosna : tarte jabłko * lato : sok jabłkowy * jesień : mus jabłkowy * zima: pieczone jabłuszka</p> <p>13. Działanie zgodne z instrukcją - przepisem.</p>	<p>Komunikacja społeczna Pisanie Czytanie Liczenie Umiejętności praktyczne - pomiar Ekspresja przez sztukę Posługiwanie się komputerem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą, - pisze proste, krótkie zdania, dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii), - posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, - wyznacza sumy, manipuluje obiektami sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 10, - nazywa dni tygodnia i miesiące w porach roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, - wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia człowieka, - ilustruje sceny i sytuacje inspirowane wyobraźnią, - stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera,
Blok tematyczny: Nowy Rok. Noworoczne postanowienia.		
14. Zdrowe przekąski- marchewkowe paluszki, surówka z	<p>Mówienie Komunikacja społeczna Pisanie Czytanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w rozmowie, - obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują, - pisze proste, krótkie zdania, dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad

marchewki i jabłka.	Sprawność fizyczna Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie	kaligrafii), - posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, - uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność ruchową, zgodnie z regułami, - klasyfikuje objekty: tworzy kolekcje, - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, posługuje się nimi, nie psując ich, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań, - sprawie liczy objekty, wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, zapisuje liczby cyframi,
Blok tematyczny: Jem i rosnę.		
15. Mini racuszki	Myślenie naukowe Komunikacja społeczna Aktywność muzyczna Ekspresja przez sztukę	- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem, - obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, - realizuje proste schematy rytmiczne (ruchem całego ciała), - wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie; posługuje się takimi środkami wyrazu jak barwa, kształt, faktura,
Blok tematyczny: Słodkie minki dla Dziadka i Babci		
16. Jadalne ordery uśmiechu dla Babci i Dziadka	Komunikacja społeczna Pisanie Życie w rodzinie Liczenie Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Aktywność muzyczna	- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym. - obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, - pisze proste, krótkie zdania, pisze z pamięci, dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii), - wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań, - układa objekty, numeruje, określa następne poprzednie. Wybiera obiekt w takiej serii, numeru, - powtarza melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego,
Blok tematyczny: Królewska ucza		

<p>17. Królewskie naleśniki, domowe konfitury, twaróg, marmolada lub musy owocowe.</p>	<p>Komunikacja społeczna Odróżnia dobro od zła Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie Aktywność muzyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, - potrafi rozróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi: wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać innym: wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy, - w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego dąży do wykonania zadania; - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań, - sprawnie liczy obiekty, zapisuje liczby cyframi, - świadomie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalne i niewerbalne,
<p>Blok tematyczny: Zima w pełni-plany na zimowe ferie</p>		
<p>18. Zegar z jajek ugotowanych, faszerowanych prostą pastą jajeczną - płaskorzeźba Praca w grupach.</p>	<p>Komunikacja społeczna Umiejętności praktyczne - pomiar Aktywność muzyczna Ekspresja przez sztukę Recepcja sztuki Edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowanym literaturą, - rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków, - realizuje proste schematy rytmiczne (ruchem całego ciała), - wypowiada się w wybranych technikach plastycznych, - rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki – rzeźba, - wie gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego,
<p>Blok tematyczny: Dlaczego choruję</p>		
<p>19. Wykorzystanie termometru w kuchni: pieczenie mięs, ciast, piekarnik, bhp Sok z malin – działanie zgodnie z przepisem.</p>	<p>Umiejętności praktyczne - pomiar Praca zespołowa Edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - waży przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi, - rozpoznaje czas na zegarze w ta kim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków, - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej, - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera),

		- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia człowieka i, że można im zapobiegać poprzez właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną,
Blok tematyczny: Na zdrowie		
20. Przygotowanie herbatki na zdrowie – lipowej, miętowej, z sokiem malinowym, z sokiem z czarnego bzu.	Edukacja zdrowotna Umiejętności praktyczne - pomiar Liczenie Myślenie naukowe	- dba o higienę osobistą i czystość odzieży, - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna, - wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem, - odmierza płyny kubkiem i łyżeczką, - różnicuje pojemności na mniej – więcej; - sprawnie liczy obiekty; - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań, - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
Blok tematyczny: Wiosenne smaki		
21. Kolorowe serki: twaróg, śmietana, szczypiorek, rzodkiewka, sól, pieprz	Komunikacja społeczna Zwierzęta i rośliny Czytanie Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń Liczenie	- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą, - wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin w szkolnych uprawach, - rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy, - realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu: przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie produkty oraz narzędzia, - odmierza potrzebną ilość materiału, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;
Blok tematyczny: Zakładamy wiosenny ogródek		
22. Jeżyki warzywne lub warzywa gotowane: wiosenna łąka (przygotowanie wiosennej łąki na talerzu z dostępnych, ugotowanych warzyw)	Czytanie Mówienie Pisanie Umiejętności praktyczne - pomiar Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	- słucha w skupieniu czytanych utworów, - mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, - posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie, - pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii), - odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, - mierzy długość, posługując się linijką:

	Warunki atmosferyczne Zwierzęta i rośliny	porównuje, - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty, - wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura, - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku, - wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin, - prowadzi proste hodowle i uprawy (w kąci przyrody),
Blok tematyczny: Bezpieczeństwo w domu		
23. Smaczny i zdrowy koktajl mleczno-owocowy	Czytanie Pisanie BHP Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Umiejętności praktyczne - pomiar Liczenie	- czyta i rozumie proste, krótkie teksty, - pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii), - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania urządzeń technicznych, - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych, które służą do miksowania – (blender lub mikser), - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się, - w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania, - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, - radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań,
Blok tematyczny: W zdrowym ciele, zdrowy duch		
24. Wykonanie według instrukcji słowno-obrazkowej „Owocowych ludzików”	Pisanie Komunikacja społeczna Warunki atmosferyczne Liczenie Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki BHP Sprawność fizyczna	- pisze proste, krótkie zdania: przepisuje; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma, - w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, - nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla wiosny, nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody, - sprawnie liczy w zakresie do 20, - ustala równoliczność w układzie elementów w porównywanych zbiorach, - układa obiekty (owoce) w serie, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,

		<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje obiekty, - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku, - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi, - uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami,
Blok tematyczny: Regaty na liściach sałaty		
25. Regaty na liściach sałaty	<p>Czytanie Aktywność muzyczna Liczenie Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urzędzeń Edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - czyta i rozumie proste, krótkie teksty, - odtwarza proste rytmy głosem, - dodaje, odejmuje w zakresie 20, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań, - wykonuje działania zgodnie z przedstawioną instrukcją – przepisem, - właściwie odżywia się,
Blok tematyczny: Owoce są zdrowe		
26. Przygotowanie sałatki owocowej według przepisu,	<p>Pisanie Liczenie Umiejętności praktyczne - pomiar Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pisze proste, krótkie zdania, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią, stosując zapis cyfrowy i znaki działań; - waży owoce, różnicuje przedmioty: cięższe, lżejsze; - określa strony: prawa lewa,
Blok tematyczny: Wiem, że jestem Polakiem		
27. Patriotyczne kanapki – wykonanie kanapek w kolorze biało-czerwonym	<p>Mówienie Przynależność narodowa Umiejętności praktyczne - obliczenia pieniężne Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urzędzeń BHP Sprawność fizyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odtwarza z pamięci teksty, - wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, - zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), - zna monety i banknoty będące w obiegu o wartości 20 zł; zna wartość nabywczą monet, - radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży, posługuje się ww. pieniędzmi, - realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu: - planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie produkty oraz narzędzia, - dba o bezpieczeństwo własne i innych, - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy, - chwyta piłkę, rzuca nią do celu,

Blok tematyczny: Rodziny po zdrowie na start		
28. Wykonanie soku owocowego z jabłek	Umiejętności praktyczne - pomiar Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń BHP Praca zespołowa Sprawność fizyczna	- mierzy pojemności naczyń – litr, - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (sokowirówki), posługuje się nią nie psując jej, - utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku, - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych, - współpracuje z innymi w sytuacjach życiowych, - pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne,
Blok tematyczny: Podróże po Polsce		
29. Wykonanie zdrowych przekąsek: koreczki z dostępnych produktów: ogórek, oliwka, wędlina, ser itp	Przynależność narodowa Pisanie Komunikacja społeczna Zwierzęta i rośliny Umiejętności praktyczne - pomiar Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	- wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, - pisze proste, krótkie zdania, dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii), - obdarza uwagę dzieci i dorosłych, - słucha ze zrozumieniem dzieci i dorosłych, - rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, - nazywa dni w tygodniu; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać, - kontynuuje regularny wzór np. szlaczek,
Blok tematyczny: Jestem dzieckiem		
30. Desery z galaretek owocowych	Komunikacja społeczna Umiejętności praktyczne - pomiar Ekspresja przez sztukę Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie Sprawność fizyczna	- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, - słucha ze zrozumieniem dzieci i dorosłych, - uczestniczy w rozmowie na określony temat, - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, - wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty, - sprawnie liczy obiekty, - wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, - zapisuje liczby cyframi, - uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami,
Blok tematyczny: Uroczystości rodzinne Dzień Ojca		

31. Przygotowanie kompozycji owocowo-warzywnej	Komunikacja społeczna Liczenie Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Sprawność fizyczna	- obdarza uwagą dzieci i dorosłych, - słucha ze zrozumieniem dzieci i dorosłych, - uczestniczy w rozmowie na określony temat, - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań; - klasyfikuje obiekty wg cech jakościowych i ilościowych, - umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa,
Blok tematyczny: Podróże po świecie		
32. Praca w grupach, wykonanie: I grupa: sałatki greckiej II grupa: pizza III grupa: tosty francuskie	Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń Liczenie Umiejętności praktyczne - pomiar Praca zespołowa	- buduje z różnorodnych materiałów, - sprawnie liczy, wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, - waży przedmioty wagą, zna pojęcie <i>kilogram</i> , porównuje wyniki pomiarów, - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, - mierzy dowolną miarką ilości płynów, zna pojęcie <i>litr</i> , porównuje wyniki pomiarów, - rozpoznaje czas na zegarze w tym zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków, - przestrzega reguł obowiązujących w sytuacjach zadaniowych,

6.3. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO PO KLASIE I

Obszary aktywności uczniów	Treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
		podstawowe
j. niemiecki	Mówienie, słuchanie i liczenie	<ul style="list-style-type: none"> - zna i używa zwroty grzecznościowe: proszę, dziękuję, dzień dobry, przepraszam, do widzenia /<i>Guten Tag, Guten Morgen, Tschüss, Auf wiedersehen, Danke, Bitte</i>/ - powtarza za nauczycielem nazwy kolorów i liczby w zakresie 10, /<i>grün, gelb, blau, schwarz, rot, orange, weiß</i>/ - wskazuje obrazek i nazywa dany kolor, - porządkuje plansze z kolorami według podanego przez nauczyciela porządku, - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10, - rozwiązuje proste zadania z treścią, - wymienia nazwy członków rodziny, /<i>die Mutter, der Vater, die Schwester, der Bruder, die Oma, der Opa, die Tante, der Onkel</i>/ - mówi ile mają lat/członkowie rodziny/, /<i>Meine Mutter ist 34 Jahre alt, Mein Vater ist 40 Jahre alt, Meine</i>

	<p><i>Schwester ist 3 Jahre alt/</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa podstawowe warzywa i owoce, określa ich kolor i smak, <i>/der Apfel, die Orange, die Banane, die Weintrauben, die Bierne, der Ananas/ süß, sauer, saftig/</i> - nazywa zwierzęta domowe i gospodarskie, <i>/die Kuh, das Schwein, die Ziege, der Hund, die Katze, die Vogel, das Kaninchen/</i> - wymienia nazwy garderoby, <i>/der Rock, das Kleid, das Hemd, die Jacke, die Hose, die Schuhe, das T-Shirt/</i> - mówi kilka zdań o sobie, co lubi robić, czego nie lubi robić, <i>/Ich heiße, Ich bin 7 Jahre alt, Ich habe Schwester und Bruder, Ich wohne in Stettin, Ich mag Schokolade, Ich mag Obst, Ich kann rennen und Fussball spielen/</i> - mówi o ulubionych potrawach, <i>Ich mag Pizza, Spaghetti, Schnitzel, Tomatensuppe.</i> - mówi z pamięci proste wiersze i rymowanki <i>Guten Morgen, Eins, zwei, drei, Mein Ball, Laufen und springen, Am Gemusestand.</i>
Odczytywanie godzin	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje pełne godziny z zegara, <i>Es ist drei Uhr, Es ist vier Uhr.</i> - nazywa pory dnia: poranek, południe, popołudnie, wieczór, noc, <i>Morgen, Mittag, Nachmittag, Abend, Nacht.</i> - nazywa kolejne posiłki: śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja, <i>Frühstück, Mittag, Abendbrot, Nachtisch</i> - przyporządkowuje nazwy posiłków do pór dnia, - wymienia pory roku, <i>Frühling, Sommer, Herbst, Winter</i> - wymienia nazwy miesięcy, <i>Januar, Februar, März, April, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Dezember,</i> - nazywa dni tygodnia, <i>Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Sonnabend, Sonntag</i> - wymienia nazwy przedmiotów szkolnych, <i>Werken, Kunst, Sport, Religion, Musik, Mathematik, Heimat- und Sachkunde</i>
Formułowanie pytań i odpowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> - zadaje proste pytania: ile masz lat, jak masz na imię, jakiego koloru jest pomidor, co to jest, ile to jest <i>Wie heißt du? Wie spate ist es? która jest godzina, Welche Farbe ist Tomate? Was ist das?</i> - udziela odpowiedzi na zadane pytania,
Czytanie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> - czyta nazwy przedmiotów szkolnych, - podpisuje obrazki właściwymi nazwami, - czyta proste zdania, - uzupełnia zdania z lukami właściwymi wyrazami, - odczytuje podpisy pod obrazkami,

	Śpiewanie i recytacja wierszy	- śpiewa piosenki, związane tematycznie z zagadnieniami bliskimi uczniom: kolory, liczby, ile mam lat - recytuje wiersze,
	Praca w grupie	- projekty: wykonywanie w grupie plakatów, rysunków, prostych opisów do zagadnień danej tematyki związanej z kalendarzem roku szkolnego.

6.4. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE II

Obszary aktywności uczniów	Treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
		podstawowe
Polonistyczna	Korzystanie z informacji	- obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia; - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski, - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym, - zna formy użytkowe tekstów: życzenia, zaproszenie, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać,
	Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury	- przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa przez kontakt z dziełami literackimi, - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym; - w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów, - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji, - ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat, - pod kierunkiem nauczyciela korzysta z różnych środków dydaktycznych,
	Tworzenie wypowiedzi	- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza

		<p>zakres słownictwa i struktur składniowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie, - dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych, - dba o kulturę wypowiedziania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe, - dostrzega różnicę pomiędzy literą a głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście, - pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną, - przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe,
Społeczna i etyczna	Praca zespołowa	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jak należy zachować się w stosunku do dorosłych i rówieśników, stosuje odpowiednie formy grzecznościowe; - jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku,
	Prawa i obowiązki	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym; - jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa, - zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach,
	Życie w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny, i wie, że trzeba do niej dostosować swoje oczekiwania,
	Odróżnia dobro od zła	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym, - wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie; potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów

		- wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać; wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły „nie kradnij”;
	Przynależność kulturowa i narodowa	- zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie, w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność, - wie, jakiej jest narodowości; wie, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata; rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej,
	Zasady bezpieczeństwa	- zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112,
Matematyczna	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	- klasyfikuje obiekty i tworzy proste serie; dostrzega i kontynuuje regularności, - porównuje pod względem kształtu, wielkości i koloru. - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego), - rozwiązuje proste zadania tekstowe oraz układa treść zadań do rysunku, schematu, zapisu matematycznego, - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego); - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII, - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach), - rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety),
	Liczenie i sprawność	- liczy w przód od 1 do danej liczby i w tył od danej liczby do 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie

	rachunkowa	<p>100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przelicza zbiory w zakresie 100, liczy dziesiątkami w zakresie 100, liczy setkami w zakresie 1000 (do przodu i do tyłu), - zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000, - zapisuje liczby cyframi i umie je odczytać, wyodrębnia w zapisie liczby jedności, dziesiątki, setki, - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 100 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$), - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania, - podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia, sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia,
	Umiejętności praktyczne - pomiar	<ul style="list-style-type: none"> - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zmiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry), - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych), - odmierza płyny różnymi miarkami, używając określeń: litr, pół litra, ćwierć litra, - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera), - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych, - odczytuje wskazania zegarów w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny),
	Umiejętności praktyczne - obliczenia pieniężne	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności,
Techniczna	Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i	<ul style="list-style-type: none"> - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia papieru, tektury; montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np.

	szanowanie urządzeń	<p>buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych),
	BHP	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
	Dziecko – uczestnik ruchu drogowego	- wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku,
Ruchowa i zdrowotna	Sprawność fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> - realizuje marszobieg (co najmniej 15-minutowy), - wykonuje próbę siły mięśni brzucha, próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa,
	Sport i rekreacja	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją, - bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego, - wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa, i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości,
	Trening zdrowotny	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód, - skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami, - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie,
	Edukacja zdrowotna i bezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę osobistą i czystość odzieży, - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie i aktywność fizyczna, - dba o prawidłową postawę, siedząc w ławce, przy stole, - przestrzega zasad bezpieczeństwa zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborem sportowymi zgodnie z przeznaczeniem, - wybiera bezpieczne miejsce do zabaw; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia, życia.
Przyrodnicza	Zwierzęta i rośliny	- wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych

		<p>regionów Polski: rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych; - podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo), - nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;
	Warunki atmosferyczne	<ul style="list-style-type: none"> - zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin: a) wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi, b) znaczenia powietrza i wody dla życia, c) znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny),
	Myślenie naukowe	<ul style="list-style-type: none"> - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem, - obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody, - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku;
	Dbalność o zdrowie	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza, - dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach,

Plastyczna	Ekspresja przez sztukę	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne), - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych),
	Recepcja sztuki	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej),
Muzyczna	Aktywność muzyczna	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy; - powtarza prostą melodię, - śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, - wykonuje śpiewanki i rymowanki; - wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją; - realizuje proste schematy rytmiczne (ruchem całego ciała), - świadomie słucha muzyki, - aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części),
Informatyczna	Posługiwanie się komputerem	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się myszą i klawiaturą, , - posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach,
	Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	<ul style="list-style-type: none"> - przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły), - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne

6.5. ZINTEGROWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE II

Kulinarny obszary aktywności uczniów	Zintegrowane treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
Blok tematyczny: Rozpoczynamy naukę – posiłki w szkole		
1. Wykonanie sałatki owocowej	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Edukacja zdrowotna Liczenie i sprawność rachunkowa Korzystanie z informacji Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury Tworzenie wypowiedzi	- klasyfikuje produkty wg cech jakościowych i ilościowych (układanie owoców krajowych i egzotycznych, podzielenie owoców na kolory i na miejsce dojrzewania), - porównuje pod względem kształtu, wielkości i koloru. - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się, - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w opracowanym zakresie, - dodaje, odejmuje w zakresie 20, - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 20 (słownie i z użyciem znaków <, >, =), - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi; - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź,
Blok tematyczny: Moje hobby – kuchenne doświadczenia		
2. Przepis na naleśniki z serem	Edukacja zdrowotna Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń BHP Sport i rekreacja	- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna, - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, dekagram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażen dwu mianowanych w obliczeniach formalnych), - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - posługuje się piłką: rzuca, chwytą,
Blok tematyczny: Kanapkowa wystawa		
3. Kanapka wg własnego pomysłu	Korzystanie z informacji Tworzenie wypowiedzi Edukacja zdrowotna	- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - uczestniczy w rozmowach: zadaje

	<p>Aktywność muzyczna Liczenie i sprawność rachunkowa Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń BHP</p>	<p>pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych, - dba o kulturę wypowiedzenia się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe, - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna, - wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją, - liczy w przód od 1 do danej liczby i w tył od danej liczby do 1, dziesiątkami od danej liczby, - przelicza zbiory, - zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 20, - zapisuje liczby cyframi i umie je odczytać, - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,</p>
<p>Blok tematyczny: Żegnaj lato na rok</p>		
<p>4. Kompot ze śliwek</p>	<p>Aktywność muzyczna Edukacja zdrowotna i bezpieczeństwo Korzystanie z informacji Tworzenie wypowiedzi Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń Umiejętności praktyczne – pomiar Praca zespołowa Myślenie naukowe BHP</p>	<p>- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części), - dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole, - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy - indywidualnej i zespołowej, - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych), - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra, - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
Blok tematyczny: Woda źródłem życia		
5. Sok z buraków i jabłka	<p>Warunki atmosferyczne Myślenie naukowe Tworzenie wypowiedzi Edukacja zdrowotna Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych, - w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych: - obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody, - zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin: znaczenie powietrza i wody dla życia, - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych, - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się, - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra, - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra,
Blok tematyczny: Jesień w warzywniaku		

<p>6. Wykonanie sałatki jarzynowej</p>	<p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Korzystanie z informacji Tworzenie wypowiedzi Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury Tworzenie wypowiedzi Praca zespołowa Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie i sprawność rachunkowa Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym, - klasyfikuje produkty wg cech jakościowych i ilościowych, - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych, - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji, - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby, - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych), - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski, - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
<p>Blok tematyczny: Zielone szaleństwo</p>		
<p>7. Wykonanie zielonej sałatki</p>	<p>Tworzenie wypowiedzi Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń BHP Trening zdrowotny Liczenie i sprawność rachunkowa Umiejętności praktyczne - obliczenia pieniężne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać, - tworzy wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie, - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i

		<p>wytwory przekazów medialnych),</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach); - trzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;
Blok tematyczny: Dlaczego królik je salate a zajac nie?		
8. Suszone grzyby	<p>Myślenie naukowe Zwierzęta i rośliny Aktywność muzyczna Liczenie i sprawność rachunkowa Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń BHP Umiejętności praktyczne - pomiar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem, - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych; - wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją; - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000; - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego); - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych; - waży przedmioty, używając określeń:

		kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych);
Blok tematyczny: Gorący pies		
9. Hot dog	<p>Tworzenie wypowiedzi</p> <p>Korzystanie z informacji</p> <p>Liczenie i sprawność rachunkowa</p> <p>Odróżnia dobro od zła</p> <p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p> <p>Aktywność muzyczna</p> <p>Środowisko techniczne</p> <p>– poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urzędzeń</p> <p>BHP</p> <p>Trening zdrowotny</p> <p>Liczenie i sprawność rachunkowa</p> <p>Umiejętności praktyczne</p> <p>- obliczenia pieniężne</p> <p>Umiejętności praktyczne</p> <p>- pomiar</p>	<p>- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji;</p> <p>- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym;</p> <p>- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji</p> <p>- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;</p> <p>- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);</p> <p>- zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy;</p> <p>- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy;</p> <p>- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych;</p> <p>- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;</p> <p>- odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);</p>
Blok tematyczny: Jesienne inspiracje		
10. Jak wykonać	Tworzenie wypowiedzi	- uczestniczy w rozmowach: zadaje

muesli?	<p>Liczenie i sprawność rachunkowa Edukacja zdrowotna i bezpieczeństwo Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń BHP Umiejętności praktyczne – pomiar Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury Trening zdrowotny</p>	<p>pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000; - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych; - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna; - posiada umiejętności odmierzania potrzebnej ilości materiału; - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażen dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym; - skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami,
Blok tematyczny: Bananowe fantazje		
11. Koktajl bananowy	<p>Umiejętności praktyczne – pomiar Umiejętności praktyczne - obliczenia pieniężne Edukacja zdrowotna i bezpieczeństwo Trening zdrowotny Sport i rekreacja Tworzenie wypowiedzi BHP Korzystanie z informacji Zwierzęta i rośliny Sport i rekreacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażen dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności; - dba o higienę osobistą i czystość odzieży; - przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje

		<p>przewrót w przód;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie; - bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego; - w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji; - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna; - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych; - przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód, - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie,
Blok tematyczny: Czy pieczarka to grzyb?		
12. Przepis na kielbaski	<p>Liczenie i sprawność rachunkowa Tworzenie wypowiedzi Sport i rekreacja Umiejętności praktyczne – pomiar BHP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000; - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego; - wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa, i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości, - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych

		<p>miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych);</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych;
Blok tematyczny: Mikołajkowe prezenty		
13. Lukrowanie ciasteczek	<p>Aktywność muzyczna Sport i rekreacja Liczenie i sprawność rachunkowa Ekspresja przez sztukę Umiejętności praktyczne – pomiar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w zakresie odbioru muzyki: zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy; - bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego; - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);
Blok tematyczny: Piernikowe serduszka		
14. Świąteczne pierniczki	<p>Odróżnia dobro od zła Tworzenie wypowiedzi Umiejętności praktyczne – pomiar BHP Liczenie i sprawność rachunkowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie; potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów; - tworzy wypowiedzi: w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny,

		<p>życzenia, zaproszenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych; - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych; - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;
Blok tematyczny: W oczekiwaniu na Gwiazdkę		
15. Suszenie owoców cytrusowych	<p>Tworzenie wypowiedzi Korzystanie z informacji Umiejętności praktyczne – pomiar BHP Liczenie i sprawność rachunkowa Ekspresja przez sztukę Sprawność fizyczna Liczenie i sprawność rachunkowa Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski; - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000; - pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - realizuje marszobiegi trwający, co najmniej 15 minut; - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych; - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach

		<p>formalnych);</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =); - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych;
Blok tematyczny: Z nowym rokiem		
16. Koreczki	<p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p> <p>Środowisko techniczne</p> <p>– poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń BHP</p> <p>Aktywność muzyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach); - posiada umiejętności: cięcia papieru, tektury itp., - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: powtarza prostą melodię, wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją; realizuje proste schematy rytmiczne,
Blok tematyczny: Cynamonowe ciasteczka karnawałowe		
17. Ciasteczka cynamonowe	<p>Korzystanie z informacji</p> <p>Dziecko – uczestnik ruchu drogowego</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar</p> <p>Myślenie naukowe</p> <p>Środowisko techniczne</p> <p>– poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń BHP</p> <p>Liczenie i sprawność</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia; - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku; - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół

	rachunkowa	<p>godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych; - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;
Blok tematyczny: Rok i jego miesiące		
18. Zielone roladki naleśnikowe	<p>Dbłość o zdrowie</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach; - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych; - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII; - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażen dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;

Blok tematyczny: Naszym babciom i dziadkom

<p>19. Galaretki z owocami, jako prezent dla babci i dziadka.</p>	<p>Korzystanie z informacji Liczenie i sprawność rachunkowa Ekspresja przez sztukę Aktywność muzyczna Tworzenie wypowiedzi Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń Umiejętności praktyczne – pomiar Umiejętności praktyczne – obliczenia pieniężne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne), - zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu, - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie, - pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną, - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - rozwiązuje proste zadania tekstowe oraz układa treść zadań do rysunku, schematu, zapisu matematycznego, - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających
---	---	--

		takich umiejętności;
Blok tematyczny: Zimowe szaleństwa		
20. Ogórkowa zupa z pulpecikami	<p>Korzystanie z informacji Zwierzęta i rośliny Posługiwanie się komputerem Wyszukiwanie i korzystanie z informacji Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń Umiejętności praktyczne – pomiar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia; - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym; - nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego; - wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne - posługuje się myszą i klawiaturą; - przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły); - rozwiązuje proste zadania tekstowe oraz układa treść zadań do rysunku, schematu, zapisu matematycznego, - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
Blok tematyczny: Antarktyda i jej mieszkańcy		
21. Kostki lodu	<p>Korzystanie z informacji Zwierzęta i rośliny Aktywność muzyczna Myślenie naukowe Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Umiejętności praktyczne – pomiar Ekspresja przez sztukę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski, - wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne; - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - w zakresie odbioru muzyki: zna i stosuje

		<p>następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym);</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku; - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem; - rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety); - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera); - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne);
Blok tematyczny: Bezpieczna droga do szkoły		
22. Przepis na zieloną jajecnicę	<p>Korzystanie z informacji Liczenie i sprawność rachunkowa Tworzenie wypowiedzi Dziecko – uczestnik ruchu drogowego Środowisko techniczne –poznanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =); - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - dba o kulturę wypowiedzi; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe; - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać

		<p>ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;
Blok tematyczny: Święto kobiet małych i dużych		
23. Wykonanie galaretki z owocami	<p>Korzystanie z informacji Tworzenie wypowiedzi Ekspresja przez sztukę Aktywność muzyczna Posługiwanie się komputerem Wyszukiwanie i korzystanie z informacji Liczenie i sprawność rachunkowa Umiejętności praktyczne - obliczenia pieniężne Środowisko techniczne - poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń Umiejętności praktyczne - pomiar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu; - umie obsługiwać komputer: posługuje się myszą i klawiaturą; - przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe; - podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość); - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość); - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności - rozumie potrzebę organizowania

		<p>działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
Blok tematyczny: Pierwszy dzień wiosny		
24. Wykonanie tostów	<p>Myślenie naukowe Dbalność o zdrowie Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie i sprawność rachunkowa Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne –poznanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza; - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach); - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =); - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny); - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;
Blok tematyczny: Wiosna w najbliższej okolicy		
25. Sałatka z nowalijek	<p>Myślenie naukowe Zwierzęta i rośliny Ekspresja przez sztukę Środowisko techniczne –poznanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń Tworzenie wypowiedzi Liczenie i sprawność rachunkowa Umiejętności praktyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem; - wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne; - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i

	<p>– pomiar Środowisko techniczne –poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urzędzeń</p>	<p>wytwory przekazów medialnych); - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych - w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;</p>
<p>Blok tematyczny: Wielkanocne tradycje</p>		
<p>26. Babka wielkanocna z lukrem</p>	<p>Korzystanie z informacji Tworzenie wypowiedzi Ekspresja przez sztukę Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury Liczenie i sprawność rachunkowa Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne –poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urzędzeń</p>	<p>- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - dba o kulturę wypowiedziania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski; - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000; - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą</p>

		<p>dodawania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;
Blok tematyczny: Wielcy Polacy		
<p>27. Miseczka budyniu z wzorem klucza wiolinowego</p>	<p>Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury Aktywność muzyczna Ekspresja przez sztukę Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Umiejętności praktyczne – pomiar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji; - aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę, - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego); - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały; - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód; - wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;

Blok tematyczny: Dzień Ziemi		
28. Surówka z marchwi i jabłka	Zwierzęta i rośliny Ekspresja przez sztukę Dbalność o zdrowie Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo); - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);
Blok tematyczny: Święta narodowe		
29. Truskawki z bitą śmietaną	Prawa i obowiązki Przynależność kulturowa i narodowa Umiejętności praktyczne – pomiar Korzystanie z informacji Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury Aktywność muzyczna Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Liczenie i sprawność rachunkowa Ekspresja przez sztukę Środowisko techniczne	<ul style="list-style-type: none"> - jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa; - zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata; - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w

	<p>–poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urzędzeń</p>	<p>sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji; - ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat; - zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy; - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach); - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;
--	--	--

Blok tematyczny: Warszawa – stolica Polski

<p>30. Spaghetti</p>	<p>Posługiwanie się komputerem Wyszukiwanie i korzystanie z informacji Recepcja sztuki Korzystanie z informacji Tworzenie wypowiedzi Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne –poznawanie, obsługiwanie i</p>	<ul style="list-style-type: none"> -umie obsługiwać komputer - posługuje się myszą i klawiaturą; - posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach; - przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły); - rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i
----------------------	---	---

	szanowanie urzędów Recepcja sztuki	<p> europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej);</p> <ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażen dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażen dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej),
--	---------------------------------------	---

Blok tematyczny: Prawa i obowiązki dziecka i ucznia

31. Kruche	Prawa i obowiązki	- zna prawa ucznia i jego obowiązki (w
------------	-------------------	--

ciasteczka	<p>dziecka i ucznia</p> <p>Korzystanie z informacji</p> <p>Tworzenie wypowiedzi</p> <p>Zasady bezpieczeństwa</p> <p>Prawa i obowiązki</p> <p>Odróżnia dobro od zła</p> <p>Liczenie i sprawność rachunkowa</p> <p>Umiejętności praktyczne</p> <p>– pomiar</p> <p>Środowisko techniczne</p> <p>–poznawanie, obsługiwane i szanowanie urzędów</p>	<p>tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - tworzy wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112; - rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym; - wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać; wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły „nie kradnij”; - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera); - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;
Blok tematyczny: Po prostu Mama		
32. Owocowe zwierzątko	<p>Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury</p> <p>Aktywność muzyczna</p> <p>Środowisko techniczne</p> <p>– poznawanie, obsługiwane i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi; - w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów; - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji;

	szanowanie urzędzeń Liczenie i sprawność rachunkowa	<ul style="list-style-type: none"> - w zakresie odbioru muzyki zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;
Blok tematyczny: Dzień Dziecka		
33. Sorbet z jagód	<p>Umiejętności praktyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomiar <p>Środowisko techniczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - <p>poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urzędzeń</p> <p>Tworzenie wypowiedzi</p> <p>Dziecko – uczestnik ruchu drogowego</p> <p>Życie w rodzinie</p> <p>Liczenie i sprawność rachunkowa</p> <p>Edukacja zdrowotna i bezpieczeństwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku; - identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie, co to jest

		<p>sytuacja ekonomiczna rodziny, i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; - dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście; - wybiera bezpieczne miejsce do zabaw; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia, życia.
--	--	---

Blok tematyczny: Propozycje ciekawych wakacji

34. Risotto z kurczakiem i brokułami	<p>Korzystanie z informacji Tworzenie wypowiedzi Ekspresja przez sztukę Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - w formie ustnej i pisemnej tworzy: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności; - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażenia dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności,
--------------------------------------	---	---

		<p>dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; - przestrzega zasad bezpieczeństwa zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z przeznaczeniem,
Blok tematyczny: Ponad wszystko bezpieczeństwo		
35. Kisiel z soku	<p>Dziecko – uczestnik ruchu drogowego Tworzenie wypowiedzi Umiejętności praktyczne – pomiar Środowisko techniczne – poznawanie, obsługiwane i szanowanie urzędzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku; - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych; - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;

6.6. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO PO KLASIE II

Obszary aktywności uczniów	Treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
		podstawowe
j. niemiecki	Mówienie, słuchanie i liczenie	<ul style="list-style-type: none"> - słucha nagrania, powtarza za wzorem, uzupełnia wypowiedź o usłyszane elementy, - nazywa i wskazuje części ciała człowieka, <i>die Beine, der Kopf, Die Augen, der Mund, die Zähne, der Bauch, die Hand, der Finger, die Lippen, der Mund, die Nase, Die Füße</i> - nazywa kwiaty i rośliny, <i>die Wasserlilie, die Rose, der Enzian, die Freesie, die Tulpe, die Nelke, das Stiefmütterchen, die Gerbera, der Flieder, die Orchidee, der Löwenzahn, das Maiglöckchen, die Narzisse, das Veilchen, die Lilie, die Butterblume</i> - wymienia zwierzęta żyjące w ZOO, <i>Das Kamel, Der Löwe, Die Giraffe, Der Gorilla, Der</i>

		<p><i>Elefant, Die Giraffe, Der Fisch,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje obliczeń w zakresie 20, - wymienia liczebniki główne do 100, - nazywa wskazaną liczbę, - szereguje liczby, - rozpoznaje monety i banknoty euro, - dokonuje obliczeń pieniężnych, <i>/Wie viel ist das?/</i> - dokonuje obliczeń kalendarzowych, - mówi formułę zakupów, <i>Ich möchte... kaufen</i> - rozumie proste polecenia, reaguje właściwie na nie, - nazywa sprzęty, meble w swoim pokoju, <i>der Spiegel, der Schrank, die Uhr, die Lampe, das Sofa, der Fenster, der Tisch, der Stuhl, das Bild, die Vorhänge,</i> - określa położenie przedmiotów, <i>in, auf, unter, hinter</i> - wymienia zajęcia w czasie wolnym, co umie robić czego nie umie, <i>Tischtennis spielen, Klavier spielen, einen Kopfstand machen, Fußball spielen, schwimmen, Inline skaten, Ski fahren, reiten</i> - zna główne kierunki na mapie, <i>der Norden, der Süden, der Westen, der Osten</i> - wymienia sąsiadów Polski, <i>Detschland, Russland, Tschechische Republik, Litauen</i> - nazywa kraje Europejskie, <i>Osterreich, England, Frankreich, Italien, Griechenland, Holland, Danemark</i> - zna i wymienia stolice tych krajów, <i>Kopenhagen, Berlin, Paris, Wien, Rom, Athen, Amsterdam</i>
	Czytanie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> - czyta proste teksty: historyjki obrazkowe i dialogi, - wpisuje podpisy pod obrazkami, - układa i zapisuje zdania z rozsypanek wyrazowych, - pisze zdania o swoich ulubionych zajęciach, - pisze o swoim przyjacielu przyjaciółce, <i>Er heißt ... und ist mein bester Freund</i> - pisze zdania o ulubionym przedmiocie w szkole, <i>gern, lieber, am liebsten</i> - odpowiada na pytania o wygląd danej części garderoby, zwierzęcia bądź przyboru szkolnego, - rozwiązuje krzyżówki i rozsypanki literowe,
	Recytacja i śpiewanie	<ul style="list-style-type: none"> - prezentują umiejętności językowe na uroczystościach szkolnych, dzień otwarty szkoły, dzień mamy i taty, jubileusz szkoły,
	Praca w grupie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje na mapie Europy kraje, przygotowuje z kolegami podpisy do tych krajów, koloruje flagę opora wskazuje stolicę danego państwa - przygotowują zielnik z roślinami rosnącymi w pobliżu szkoły
	Praca ze słownikiem obrazkowym,	<ul style="list-style-type: none"> - korzysta ze słowników, odnajduje znaczenie wskazanych wyrazów, bądź zapis ortograficzny, - korzysta z tablicy multimedialnej, pracuje ze słownikiem

	multimedialnym	on-line
--	----------------	---------

6.7. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE III

Obszary aktywności uczniów	Treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
		podstawowe
Polonistyczna	Korzystanie z informacji	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci i wyciąga z nich wnioski, - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci, - zna formy użytkowe tekstów,
	Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> - rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi, - w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów, - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji, - czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat;
	Tworzenie wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> - w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie, krótki opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie, - dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, - uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą, - dba o kulturę wypowiedziania się,
Spółeczna i etyczna	Praca zespołowa	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jak należy zachować się w stosunku do dorosłych i rówieśników, stosuje odpowiednie formy grzecznościowe; - rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; - jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku, - wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać; wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły „nie kradnij”; - pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy, nie niszczy ich; - nawiązuje i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości,

	Prawa i obowiązki	<ul style="list-style-type: none"> - jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa, - zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach, - rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym; -
	Życie w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny, i wie, że trzeba do niej dostosować swoje oczekiwania,
	Odróżnia dobro od zła	<ul style="list-style-type: none"> - stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym,
	Przynależność kulturowa i narodowa	<ul style="list-style-type: none"> - zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie, w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność, - zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata,
Matematyczna	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	<ul style="list-style-type: none"> - liczy od 1 do danej liczby i w tył od danej liczby do 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000, - zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000, - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$), - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100, sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania, - w pamięci mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia, sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie, korzysta z własności działań, - rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę), - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe), - rozwiązuje proste zadania tekstowe, - rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe,
	Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne,	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności, - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się

	zegarowe,	<p>jednostkami: <i>milimetr, centymetr, metr</i>, wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażen dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia <i>kilometr</i> w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry),</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się oznaczeniami jednostek miary długości i ich skrótami, - waży przedmioty, używając określeń: <i>kilogram, pół kilograma, dekagram, gram</i>; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażen dwumianowanych w obliczeniach formalnych), - używa miar pojemności, odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń: <i>ćwierć litra, pół litra, litr</i>, wykonuje proste obliczenia, - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera), - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XX, - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych, - odczytuje wskazania zegarów w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: <i>godzina, pół godziny, kwadrans, minuta</i>, wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny), - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie; rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach), - rysuje figury symetryczne, rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu,
Techniczna	Środowisko techniczne - poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku, sprzętu gospodarstwa domowego, - rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń, - określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie),
	Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości produktu, korzystając z prostych instrukcji i schematów

		rysunkowych,
	BHP	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji, - wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku,
Ruchowa i zdrowotna	Sprawność fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> - umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa, - potrafi pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne; - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie - posługuje się piłką, - bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego
	Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę osobistą i czystość odzieży, - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna, - przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem, - wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem, - potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza, - dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżyca, lawina, powódź itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach,
Przyrodnicza	Życie w wybranych ekosystemach	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, w ogrodzie, w parku, na łące i w zbiornikach wodnych, - nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego,
	Myślenie naukowe	<ul style="list-style-type: none"> - obserwuje prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
Plastyczna	Ekspresja przez sztukę	<ul style="list-style-type: none"> - ilustruje sceny i sytuacje, - podejmuje działalność twórczą, posługując się środkami wyrazu plastycznego, - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych,

		w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym,
	Recepcja sztuki	- rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka,
Muzyczna	Aktywność muzyczna	- zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym), śpiewa z pamięci hymn narodowy; gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty); realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje); tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego prostego tańca ludowego, - rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz), - aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części),
Informatyczna	Posługiwanie się komputerem	- posługuje się myszą i klawiaturą, - poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego, - posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach,
	Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	- przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły), - dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie, - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne

6.8. ZINTEGROWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ PO KLASIE III

Kulinarny obszary aktywności uczniów	Zintegrowane treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
---	--	--

Blok tematyczny: Wspomnienia z wakacji		
1. Sery regionalne - różne smaki. Przygotowanie prostego dania charakterystycznego dla danego regionu.	Korzystanie z informacji Edukacja zdrowotna Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP Wyszukiwanie i korzystanie z informacji Ekspresja przez sztukę	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji; - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski; - wyszukuje w tekście potrzebne informacje; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej; posiada umiejętności odmierzania potrzebnej ilości produktów; - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych; - podaje i zapisuje daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych; - wykonuje proste obliczenia zegarowe; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość); - wyszukuje i korzysta z informacji: przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły); - zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych; - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne, - ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką, korzysta z narzędzi multimedialnych; podejmuje działalność twórczą,
Blok tematyczny: Co mam w tornistrze? - Drugie śniadanie		
2. Przygotowanie drugiego śniadania wg własnego	Wyszukiwanie i korzystanie z informacji Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje i korzysta z informacji: przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej

przepisu.	Ekspresja przez sztukę Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	szkoły; - zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; Klasyfikuje obiekty, dzieli produkty żywnościowe na grupy (warzywa, nabiał, mięso); - ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką, korzysta z narzędzi multimedialnych; podejmuje działalność twórczą, - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Jesienią sady się rumienia..		
3. Jabłko i gruszka łączą lato i jesień – degustacja różnych odmian jabłek i gruszek, określanie różnic w smaku i konsystencji. Ważenie owoców.	Myślenie naukowe Sprawność fizyczna Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	- wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku; jak zachować się odpowiednio do warunków atmosferycznych; - bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego; - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnych, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe; - klasyfikuje obiekty, tworzy kolekcje; - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Zatrzymać lato w kuchni		
4. Kiszenie ogórków wg przepisów. Czytanie różnych przepisów, porównywanie ich.	Edukacja zdrowotna Myślenie naukowe Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,	- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem; - odmierza płyny różnymi miarkami;

	<p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p> <p>BHP</p> <p>Wyszukiwanie i korzystanie z informacji</p>	<p>używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Ziemiaczane przysmaki		
<p>5. Ziemiaczane przysmaki – sałatka ziemniaczana na różne sposoby</p>	<p>Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury</p> <p>Tworzenie wypowiedzi</p> <p>Korzystanie z informacji</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p> <p>BHP</p> <p>Życie w wybranych ekosystemach</p> <p>Edukacja zdrowotna</p> <p>Ekspresja przez sztukę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów; - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych; - wyszukuje w tekście potrzebne informacje; - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XX; - Nazywa rośliny uprawiane w Polsce; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych; - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XX - rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety); - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni;
Blok tematyczny: Wykopki – wycieczka do gospodarstwa agroturystycznego		
<p>6. Pieczone ziemniaki – pieczenie ziemniaków w ognisku, wspólne przygotowanie dipu do pieczonych</p>	<p>Życie w wybranych ekosystemach</p> <p>Myślenie naukowe</p> <p>Edukacja zdrowotna</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie w wybranych ekosystemach: - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem; - zna podstawowe zasady racjonalnego

ziemniaków z twarożku i jogurtu. Odmierzanie potrzebnej ilości produktów zgodnie z przepisem – odczytywanie pojemności opakowań z produktami spożywczymi.	obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	odżywiania się; - waży przedmioty, używając określeń: dekagram, gram; - dodaje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych). - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania, - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Kolorowe witaminy		
7. Szybkie danie z mrożonych warzyw – przygotowanie potrawy z gotowej mrożonki warzywnej – gotowane warzywa z bułką tartą	Życie w wybranych ekosystemach Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Tworzenie wypowiedzi Sprawność fizyczna Edukacja zdrowotna Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	- nazywa rośliny uprawiane w Polsce; - waży przedmioty, używając określeń; wykonuje łatwe obliczenia, używając miar: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną; - posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją; - wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się, - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Smaczne i zdrowe różnorodności surówkowe		
8. Wykonanie surówki z kiszonych warzyw – krojenie warzyw, ścieranie na tarce.	Edukacja zdrowotna Życie w wybranych ekosystemach Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki BHP Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych; - nazywa części ciała i organy wewnętrzne ludzi (np. serce, płuca, żołądek); - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe); - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość); - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - odtwarza animacje i prezentacje

		multimedialne,
Blok tematyczny: Od ziarenka do bochenka. Wycieczka do piekarni		
9. Pieczenie chleba wg przepisu – wyrabianie ciasta, odmierzanie czasu w kolejnych etapach działań kulinarnych.	Tworzenie wypowiedzi Przynależność kulturowa i narodowa BHP Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie, czym zajmuje się np. młynarz, piekarz, szewc; - w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź; pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną; - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnych, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny); - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Szacunek dla chleba		
10. Działanie drożdży – doświadczenie. Drożdżowe bułeczki.	Życie w wybranych ekosystemach Myślenie naukowe Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	-opisuje życie w wybranych ekosystemach: na polu; -obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem; - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =); - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ...) - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Kipi kasza....		
11. Kolorowa kasza – przepis na sałatkę z kaszą.	Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Edukacja zdrowotna Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	- waży przedmioty, używając określeń;; wykonuje łatwe obliczenia, używając miar: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - odmierza płyny różnymi miarkami;

		<p>używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Zimowy krajobraz		
12. Deser z kaszy manny na mleku z sokiem owocowym.	<p>Edukacja zdrowotna</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, BHP</p> <p>Wyszukiwanie i korzystanie z informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - waży przedmioty, używając określeń; wykonuje łatwe obliczenia, używając miar: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwu mianowanych w obliczeniach formalnych); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Piernikowe ciasto.		
13. Pieczenie piernika.	<p>Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury</p> <p>Tworzenie wypowiedzi</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p> <p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p> <p>Środowisko techniczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń <p>Wyszukiwanie i korzystanie z informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi, - tworzy wypowiedzi: w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie; - orientuje się w sposobach wytwarzania różnych artykułów spożywczych („jak to zrobiono?”). - waży przedmioty, używając określeń; wykonuje łatwe obliczenia, używając miar: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; - mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia ... podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia; - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,

Blok tematyczny: Nasze ulubione pierogi		
14. Wykonanie pierogów z różnymi farszami.	Praca zespołowa Życie w rodzinie Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności; zna będące w obiegu monety i banknoty; zna wartość nabywczą pieniędzy, rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania; - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych, wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając różnych miar (łyżka, szklanka, itp.); - mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;
Blok tematyczny: Karnawał, karnawał – róże karnawałowe		
15. Wykonanie ciasteczek róże karnawałowe.	Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury BHP Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,	<ul style="list-style-type: none"> - przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi; - w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów; - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);

Blok tematyczny: Bałwanek		
16. Serowy bałwan na słodko i słono – wykonanie wg przepisu.	<p>Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury</p> <p>Tworzenie wypowiedzi</p> <p>Edukacja zdrowotna</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p> <p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p> <p>Myślenie naukowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi, w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów; - tworzy wypowiedzi: w formie ustnej i pisemnej opis; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - rozpoznaje i nazywa koła; - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera); - porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =); - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ...) - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku;
Blok tematyczny: Spotkanie z dietetykiem		
17. Układanie jadłospisu na jeden dzień.	<p>Tworzenie wypowiedzi</p> <p>Edukacja zdrowotna</p> <p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p> <p>Sprawność fizyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000 - przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód, skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami, wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem
Blok tematyczny: Pomysł na zdrową przekąskę		
18. Wykonanie zdrowej przekąski	<p>Ekspresja przez sztukę</p> <p>Czynności umysłowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu

<p>wg inwencji uczniów - paluszki marchewkowe, kolorowe kanapki z wykorzystaniem wafli ryżowych i pieczywa chrupkiego.</p>	<p>ważne dla uczenia się matematyki Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP</p>	<p>plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000 - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia - dba o bezpieczeństwo własne i innych: - utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
--	---	---

Blok tematyczny: Energia – co to takiego? Energetyczne przekąski.

<p>19. Energetyczne przekąski – batoniki miodowo zbożowe z suszonymi owocami.</p>	<p>Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu: - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia - dba o bezpieczeństwo własne i innych: - utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000; - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia,
---	--	---

		używając różnych miar;
Blok tematyczny: Geometryczna kuchnia – Kraina trójkątów.		
20. Rogaliki z trójkątów, rożki z kwadratów wycinanie trójkąta i kwadratu z ciasta francuskiego, nadziewanie marmoladą lub jabłkami i formowanie ciasteczek.	Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury Tworzenie wypowiedzi Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP	- czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji, - uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych - rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty (w tym kwadraty) i trójkąty (również położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie) - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia - dba o bezpieczeństwo własne i innych: - utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe;
Blok tematyczny: Moja ulubiona pizza – wizyta w pizzerii.		
21. Wizyta w pizzerii (opcjonalnie) - zapoznanie z procesem powstawania pizzy, odmierzenie składników,	Tworzenie wypowiedzi Praca zespołowa Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Środowisko techniczne	- tworzy wypowiedzi: w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź; - wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest

<p>samodzielne wykonanie potrawy.</p>	<p>- poznawanie, obsługiwane i szanowanie urzędzeń</p>	<p>chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku - orientuje się w sposobach wytwarzania różnych artykułów spożywczych („jak to zrobiono?”) - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając różnych miar (łyżka, szklanka, itp.). - rozpoznaje i nazywa koła, dostrzega symetrię, dzieli całość na pół i ćwierć.</p>
---------------------------------------	--	--

Blok tematyczny: Urodzinowe przyjęcie - cz.1

<p>22. Przygotowanie jadłospisu na urodziny, wykonanie bananowych łódeczek.</p>	<p>Tworzenie wypowiedzi Posługiwanie się komputerem Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p>	<p>- tworzy wypowiedzi: w formie ustnej i pisemnej zaproszenie - tworzy teksty i rysunki: wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania, - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się, - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności; zna będące w obiegu monety i banknoty;</p>
---	--	--

Blok tematyczny: Urodzinowe przyjęcie – cz.2

<p>23. Zamiast lodów – deser z galaretką w miseczce z pomarańczy.</p>	<p>Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP Tworzenie wypowiedzi Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p>	<p>- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia - dba o bezpieczeństwo własne i innych:</p>
---	--	--

	Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII; - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);
Blok tematyczny: Urodzinowe słodkości – mini ptysie		
24. Przygotowanie ptysiów z ciasta parzonego z bitą śmietaną.	<p>Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia - dba o bezpieczeństwo własne i innych: - utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając różnych miar;
Blok tematyczny: Mazurek – ciasto wielkanocne		
25. Mazurek z wykorzystaniem wafli. Wykonanie	<p>Korzystanie z informacji</p> <p>Realizuje „drogę”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta z książek kucharskich dla

<p>kremu zgodnie z przepisem.</p>	<p>powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p> <p>Środowisko techniczne</p> <p>- poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń</p>	<p>dzieci;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, - cięcia papieru, tektury itp., - dba o bezpieczeństwo własne i innych: - utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - orientuje się w sposobach wytwarzania różnych artykułów spożywczych („jak to zrobiono?”); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny); - rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty (w tym kwadraty) i trójkąty (również położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie) - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar
<p>Blok tematyczny: Na wielkanocnym stole „Babki, pisanki – wielkanocne niespodzianki”</p>		
<p>26. Układanie potraw w koszyczku wg podanego przepisu.</p>	<p>Korzystanie z informacji</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p> <p>Ekspresja przez sztukę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, wyszukuje w tekście potrzebne informacje - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach

		<p>życiowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne), - rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty (w tym kwadraty) i trójkąty (również położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości;
Blok tematyczny: Kolorowe kanapki z różnymi pastami		
27. Przygotowanie różnych past do kanapek.	<p>Edukacja zdrowotna</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP</p> <p>Wyszukiwanie i korzystanie z informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzenia potrzebnej ilości materiału, - dba o bezpieczeństwo własne i innych: - utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy; sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku, - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych, - rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty (w tym kwadraty) i trójkąty (również położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Wiosna w zeszycie i na talerzu		
28. Wiosenna sałatka z ogórków, rzodkiewki, kiełek, szczypiorku i sałaty.	<p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP</p> <p>Edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności; zna będące w obiegu monety i banknoty; zna wartość nabywczą pieniędzy; rozumie, czym jest dług; - realizuje marszobiegi trwający co najmniej 15 minut; - bierze udział w zabawach, mini grach i

	Sprawność fizyczna	<p>grach terenowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna będące w obiegu monety i banknoty; zna wartość nabywczą pieniędzy; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału,
--	--------------------	---

Blok tematyczny: Góralskie placki z ziemniaków

29. Placki ziemniaczane.	<p>Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p> <p>Środowisko techniczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń <p>Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi - orientuje się w sposobach wytwarzania różnych artykułów spożywczych („jak to zrobiono?”); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając różnych miar; - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, - podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;
--------------------------	---	---

		- mierzy i zapisuje wynik pomiaru odległości; km; używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar
Blok tematyczny: Wielkopolskie pampuchy		
30. Kluski na parze z sosem owocowym, wykonanie sosu jogurtowo – owocowego.	Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Środowisko techniczne - poznawanie, obsługiwane i szanowanie urządzeń Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP Wyszukiwanie i korzystanie z informacji	- orientuje się w sposobach wytwarzania różnych artykułów spożywczych („jak to zrobiono?”); - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając różnych miar; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia; - odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnych, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia; -orientuje się w sposobach wytwarzania różnych artykułów spożywczych („jak to zrobiono?”); - dba o bezpieczeństwo własne i innych: utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzenia potrzebnej ilości materiału, - zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej;; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Nadmorskie opowieści		
31. Nadziewane	Realizuje „drogę”	- przedstawia pomysły rozwiązań

<p>muszelki makaronowe.</p>	<p>powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p>	<p>technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odczytywania potrzebnej ilości materiału, - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych; - rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar</p>
<p>Blok tematyczny: Na krakowskim rynku</p>		
<p>32. Przekąski z krakersów z pastą twarogową i kolorowymi warzywami.</p>	<p>Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Środowisko techniczne - poznawanie, obsługiwanie i szanowanie urządzeń Edukacja zdrowotna Wyszukiwanie i korzystanie z informacji</p>	<p>- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odczytywania potrzebnej ilości materiału, - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się. - podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia; - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia, rozwiązuje łatwe równania</p>

		<p>jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka, rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
Blok tematyczny: Dzieci dzieciom		
<p>33. Przygotowanie potraw dla kolegów wg własnej inwencji.</p>	<p>Praca zespołowa</p> <p>Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe,</p> <p>Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki</p> <p>Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu</p> <p>Prawa i obowiązki BHP</p> <p>Edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku; - zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach; - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się. - podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia; - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności; zna bieżące w obiegu monety i banknoty - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzenia potrzebnej ilości materiału

		-dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki; mnożenia, podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia, rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka, rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania
Blok tematyczny: Sztuka kulinarna		
34. Dekorowanie lodowych deserów owocami.	Praca zespołowa Prawa i obowiązki Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku; - zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach; - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału - (dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia; podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza

		wyniki dzielenia za pomocą mnożenia, rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka, rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania
Blok tematyczny: Pożegnalne grillowanie		
35. Przygotowanie potraw na grilla.	Praca zespołowa Prawa i obowiązki Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu BHP Edukacja zdrowotna Umiejętności praktyczne – pomiar, obliczenia pieniężne, zegarowe, Czynności umysłowe ważne dla uczenia się matematyki	- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku; - zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach; - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy; - realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu: - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej, - posiada umiejętności: odmierzenia - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się - waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając różnych miar; - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania,

6.9. TREŚCI KSZTAŁCENIA I PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO PO KLASIE III

Obszary aktywności uczniów	Treści kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia
		podstawowe
j. niemiecki	Mówienie, słuchanie i liczenie	<ul style="list-style-type: none"> - mówi o swoich wakacyjnych przeżyciach, <i>Meine Sommerferien verbringe im Gebirge, am See, am Meer, Ausland, Land, Bauernhof,</i> - nazywa główne krajobrazy, miejsca wypoczynku, - nazywa i opisuje pogodę i jej składniki, <i>Es ist Hitze. Es regnet. Es ist neblig. Es ist wolkig. Es blitzt. Die Sonne scheint. Es ist windig./ Der Wind weht. Es schneit. Die Blätter fallen. Es ist bedeckt/ bewölkt. Es donnert und blitzt. Es gibt ein Gewitter. Das Obst ist reif. Es gibt auch Regenbogen. Die Blumen blühen.</i> - dokonuje odczytów temperatury, mówi czy jest ciepło, zimno, gorąco, mroźno, <i>Es gibt Eis/ Frost.</i> - mówi o swoim samopoczuciu, nazywa choroby i mówi o objawach: mam gorączkę, boli mnie głowa, gardło, brzuch, mam katar i kaszel, <i>Ich habe Halsweh, Kopfschmerzen, Fieber, Ich bin erkaltet.</i> - mówi jak należy dbać o swoje zdrowie: jeść zdrowe pokarmy, myć zęby, ruszać się, uprawiać sport, <i>Ich muss Gemüse und Obst essen, Ich muss rennen, springen und laufen, Fahrrad fahren, Ich muss Zähne putzen,</i> - podaje datę, określa godziny z minutami, <i>Es ist zehn, nach fünf, Es ist sieben nach acht, Es ist halb neun, Es ist funfzehn vor drei.</i> - dokonuje obliczeń kalendarzowych, - określa wagę i pojemność płynów,
	Pisanie i czytanie	<ul style="list-style-type: none"> - pisze zdania o swoim miejscu wypoczynku, odczytuje na forum klasy zapisaną pracę - podpisuje obrazki z krajobrazami: góry, morze, las, jezioro, łąka, układa zdania na temat tych miejsc i zajęć, które mogą się tam odbywać, - uzupełnia zdania z lukami właściwymi odczytami termometru, zapisuje odczyt wyrazami bądź liczbami, - zapisuje wyrazami zimno, ciepło, gorąco, mroźno dany odczyt termometru, - zapisuje liczebniki od 0 do 100, - podpisuje części ciała - pisze o swoim samopoczuciu, - pisze o tym, co należy robić by być zdrowym, - pisze nazwy zdrowych potraw, - podpisuje nazwy warzyw, owoców oraz zdrowych dodatków /ryż, chleb pełnoziarnisty, sałatki/

		<ul style="list-style-type: none"> - podpisuje wskazania zegarów: godziny z minutami, - podpisuje wskazania kalendarza: dziś jest 27 marca 2015r, <i>Heute ist am 27 Marz</i> - wpisuje odczyty miar płynów i wagi produktów we właściwe miejsca w zadaniach,
	Śpiewanie i recytacja	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentacja sztuki na półroczu oraz semestr prezentującej umiejętności językowe, - śpiewanie piosenek i recytacja wierszy zgodnych z tematyką i kalendarzem wydarzeń szkolnych,
	Praca w grupie	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje zdrowe surówki, sałatki, według podanych przepisów, - wykonuje zaproszenia na uroczystości klasowe dla rodziców i bliskich, - wykonuje kalendarz wydarzeń z określaniem głównych świąt, wydarzeń w tym kalendarzu. - opracowuje piramidę pokarmową <i>Lebensmittelpyramide</i>

7. SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW

Aby wdrożenie programowych założeń było skuteczne powinny być spełnione odpowiednie warunki dotyczące:

- rozpoznania uczniów, ich możliwości, potrzeb i zainteresowań, jak też stylów uczenia się, rodzajów inteligencji,
- dostosowania metod nauczania do potrzeb i możliwości uczniów,
- organizacji środowiska szkolnego – dostosowanie czasu i otoczenia potrzebnego do realizacji określonych celów,
- współpracy z rodzicami / prawnymi opiekunami uczniów opartej na wolontariacie rodzicielskim.

7.1. ROZPOZNANIE POTRZEB I MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW

Każdy człowiek posiada indywidualny system sensoryczny odbierania bodźców, określający styl uczenia się. System ten to część naszego osobistego powiązania neurologicznego, właściwy nam sposób reagowania i odbierania informacji poprzez zmysł wzroku, słuchu i zmysły somatyczne.

Typy sensoryczne (Fischer R. 1999):

- wzrokowiec: lubi porządek, nieporządek go dekoncentruje, jest skupiony, spokojny, milczący, opowiada obrazowo, słabo przypomina sobie ustne polecenia. W procesie nauczania – uczenia się potrzebuje obrazków, woli czytać samodzielnie niż słuchać, pisze ładnie, poprawnie, wyraźnie. Czyta bardzo dobrze, szybko. Najchętniej uczy się poprzez patrzenie, czytanie, obserwację, demonstrację;
- słuchowiec: łatwo traci koncentrację, mówi do siebie, porusza ustami podczas czytania, mówi dobrze i rytmicznie, lubi muzykę. Uczy się poprzez słuchanie siebie lub innych, aktywne przesłuchiwanie., Chętnie bierze udział w dyskusji. Czyta powoli. Woli powtarzać na głos. Lepszy w mówieniu niż w pisaniu. Pisze tak, jak słyszy, może mieć kłopoty z ortografią.
- kinestetyk: dużo się porusza, lubi dotyk, szuka kontaktu, bogato gestykułuje, silnie reaguje emocjonalnie. Uczy się poprzez działanie, wykonywanie, bezpośrednie zaangażowanie: doświadczenie i eksperymenty. Ważny jest dla niego ruch. Nie lubi czytać – „wierci się”, preferuje opisy z akcją. Najlepiej pamięta, to co wykona, musi wielokrotnie napisać słowo, aby je zapamiętać. Aby się koncentrować musi się ruszać.

W typowej klasie szkolnej poszczególne typy sensoryczne rozkładają się po równo. Mamy, więc 1/3 wzrokowców, 1/3 słuchowców i 1/3 kinestetyków. Z tym, że większość uczniów posiada tak zwany typ mieszany z dominacją jednego z typów sensorycznych. Przedstawiony program zaspakaja potrzeby wszystkich przedstawionych grup uczniów. Proponowana formuła realizacji

treści kształcenia wraz z całą obudową dostosowana jest do różnych preferencji poznawczych i różnych stylów uczenia się uczniów.

W zmianach w podstawie programowej w zakresie edukacji wczesnoszkolnej wchodzących w życie 1 września 2014r. wskazuje się na rozwijanie uzdolnień dzieci: „Każde dziecko jest uzdolnione. Nauczyciel ma odkryć te uzdolnienia i je rozwijać. W trosce o to, aby dzieci odczuwały satysfakcję z działalności twórczej, trzeba stwarzać im warunki do prezentowania swych osiągnięć, np. muzycznych, wokalnych, recytatorskich, tanecznych, sportowych, konstrukcyjnych.”

Przedstawiony program zaspakaja potrzeby wszystkich przedstawionych grup uczniów. Proponowana formuła realizacji treści kształcenia wraz z całą obudową dostosowana jest do różnych preferencji poznawczych i różnych stylów uczenia się uczniów. Umożliwia odkrywanie i rozwijanie uzdolnienia. Stwarza dzieciom warunki do przedstawienia swoich możliwości i osiągnięć. Pozwala poczuć satysfakcję z podjętych działań.

7.2. METODY NAUCZANIA

Program „Matematyka ze smakiem” ukierunkowany jest przede wszystkim na rozwój zainteresowań matematycznych, praktyczne działanie i poczucie zadowolenia z podjętej aktywności.

Na potrzeby programu przyjęto definicję **metody nauczania**, jako celowo i systematycznie stosowany sposób pracy nauczyciela z uczniami, który umożliwia uczniom opanowanie wiedzy wraz z umiejętnością posługiwania się nią w praktyce, jak również rozwijanie zdolności i zainteresowań poznawczych uczniów (W. Okoń, 1992).

W literaturze przedmiotu mamy do czynienia z różnymi podziałami zarówno form, jak i metod pracy dydaktycznej. O doborze metod nauczania i środków dydaktycznych oraz tempie realizacji treści nauczania nauczyciel

powinien sam zdecydować, biorąc pod uwagę przede wszystkim zróżnicowane możliwości uczniów.

W prezentowanym programie zaleca się zastosowanie:

1. metod podających - uczenie przez przyswajanie
2. metod problemowych - uczenie się przez odkrywanie
3. metod waloryzacyjnych - uczenie się przez przeżywanie
4. metod praktycznych (aktywizujących) - uczenie się przez działanie

Rolą nauczyciela jest aktywizowanie poczynań uczniów w procesie nauczania-uczenia się w tak, aby uczeń mógł odegrać czynną rolę w realizacji zadań.

Rekomendujemy następujące metody aktywizujące:

- integracyjne - mające za zadanie wprowadzić życzliwą, miłą i przyjazną atmosferę w grupie, w celu skutecznej i efektywnej wspólnej pracy. Są to takie metody jak: "pajęczynka";
- definiowania pojęć - mające na celu naukę analizowania, definiowania. Uczą elementów dyskusji, wyrażania własnej opinii, oraz przyjmowania rozumienia różnych punktów widzenia. Można tu wykorzystać takie metody jak: burza mózgów, mapa pojęciowa;
- hierarchizacji - ucząca porządkowania wiadomości ze względu na ich ważność. Stosuje się tu takie metody jak: piramida priorytetów, promyczkowe uszeregowanie;
- współpracy - kształtująca u uczniów umiejętność współpracy, oraz zdolność do akceptacji różnic pomiędzy ludźmi;
- dyskusyjne - uczą kulturalnej dyskusji. Zajmowania stanowiska w związku z jakimś problemem, ale i szanowania zdania odmiennego;
- rozwijające twórcze myślenie - stosowanie tej grupy metod i technik sprzyja kształtowaniu myślenia niekonwencjonalnego. Można tu dopasować takie techniki jak fabuła z kubka, lub słowo przypadkowe;

- grupowego podejmowania decyzji - kształtujące umiejętność podejmowania decyzji w grupie, uwzględniając wszystkie zbiorowe za i przeciw, a także istniejące fakty;
- planowania - pozwalają na podjęcie pewnych planów, organizację jakichś wydarzeń;
- gry dydaktyczne, - uczą uczniów przestrzegania pewnych reguł, zasad. Są sposobem na okazanie jak należy radzić sobie z poczuciem przegranej, oraz jak umieć wygrywać z klasą. Proponowane metody to magiczny kalkulator, dziwne powiedzonka;
- ewaluacyjne - pozwalają na ocenę własnej pracy a także na przyjęcie krytyki. Stosuje się tu takie metody jak termometr uczuć, kosz i walizeczka, tarcza. (Krzyżewska J. 1998)

Jedną z rekomendowanych przez nas metod aktywizujących jest metoda projektu, dzięki której uczniowie mają możliwość kształtowania umiejętności związanych z podejmowanych przez nie konkretnych działań. Według J. Królikowskiego "projekt to metoda nauczania, a szerzej jeden ze sposobów realizacji określonego zagadnienia (zadania) szkolnego programu nauczania". Zadanie takie można nazwać projektem, gdy:

- posiada tytuł
 - uczniowie znają jego cele i formy realizacji
 - określone są terminy realizacji całości
 - określone są tematy realizacji całości zadania i poszczególnych jego etapów,
 - wyznaczone są osoby odpowiedzialne za jego realizację
 - uczniowie znają kryteria i sposób oceniania
 - określeni są odbiorcy
 - uczniowie znają zasady i formy prezentacji wyników swojej pracy.
- (Królikowski J., 2001)

„W edukacji szkolnej uczniowie realizują najczęściej dwa typy projektów: badawcze i zadaniowe:

1. Projekt badawczy – może mieć charakter praktyczny lub intelektualny. Polega na poszukiwaniu odpowiedzi na otwarte pytanie (pozwalające na stawianie różnych hipotez) poprzez szeroko rozumiane badanie doświadczalne, w drodze analizy krytycznej zebranych informacji i sprawdzania postawionych hipotez.

2. Projekt zadaniowy – polega na praktycznych działaniach uczniów, wykonaniu konkretnego zadania odpowiadającego na określone potrzeby. (...)

Projekt edukacyjny może być realizowany przez jeden zespół projektowy albo przez kilka zespołów uczniowskich biorących udział w projekcie zintegrowanym, w którym realizują ten sam temat, ale różne jego aspekty. Kiedy kilka zespołów uczestniczy w tym samym projekcie, sposób ich tworzenia może mieć znaczący wpływ na proces i efekty. Ważne, aby poszczególne zespoły nie rywalizowały ze sobą, ale współpracowały w osiąganiu celów projektu.

Zasadniczo istnieją cztery sposoby tworzenia zespołów projektowych:

- podział dokonywany przez nauczyciela,
- samodzielny dobór członków zespołu przez uczniów,
- losowanie,
- różne kombinacje sposobów wymienionych wyżej.”(Damentko K.)

Ważne dla pracy metodą projektu jest:

1. stworzenie planu działań:

- wybór i określenie tematu,
- wybór pytań określających podjęcie koniecznych działań;

2. określenie czasu na wykonanie ustalonych działań: posługiwanie się różnymi przyborami, dokonanie obserwacji, sporządzania rysunków z obserwacji, bezpośrednie poznawanie przedmiotów, zajęcia w terenie, spotkania z ekspertami, wywiady, gromadzenie informacji i materiałów;

3. sprawdzenie efektów działań (prezentacja efektów);

4. podsumowanie.

7.3. INTEGRACJA TREŚCI KSZTAŁCENIA

Przedstawione w programie „Matematyka ze smakiem” cele kształcenia realizowane będą zgodnie z koncepcją nauczania całościowego, którą W. Okoń formułuje, jako kierunek dydaktyczny, traktujący treści i metody pracy w klasach początkowych, jako określone całości tematyczne, które obejmują różne treści, zgodnie z tym, jak występują one w życiu, a nie jako odrębne przedmioty nauczania (Okoń W., 1987). Cackowska M. (1992) wyróżniła dwa typy integracji w nauczaniu początkowym. Nauczanie integralne obejmuje: cykl integracji częściowej, tj. wybiórczej, czyli nauczania skorelowanego i cykl pełnej integracji, czyli nauczania łącznego. Wartością nauczania całościowego jest integracja treści kształcenia, która umożliwi oddziaływanie na wszystkie sfery osobowości uczniów. Obok integracji treści ważna jest i istotna integracja nauczania i wychowania. Treści kształcenia powinny zawsze obejmować aspekty wychowawcze ważne dla kształcenia przekonań, postaw, zachowań uczniów. Bardzo ważna jest również integracja metodyczna mająca na względzie świadome różnicowanie metod i innych elementów pracy dydaktycznej, aby stymulowały rozwój osobowości uczniów.

Koncepcja nauczania całościowego polega na eliminacji przedmiotowego układu treści kształcenia i zastępowania go określonymi tematami o kompleksowym charakterze, uwzględniając zainteresowania dzieci.

W systemie integracji uwzględniono płaszczyzny:

- integracja treści, która polega na scalaniu treści poznawczych wszystkich edukacji wokół wspólnych tematów,
- integracja metodyczna, zakładająca integrowanie w procesie kształcenia różnych strategii nauczania – uczenia się: podająco – ilustracyjnej, badawczej, praktycznej, metod eksponujących (przeżywanie),

- integracja czynnościowa, która opiera proces edukacyjny na różnorodnych formach aktywności ucznia,
- integracja psychiczna, umożliwiająca jednocześnie oddziaływanie na różne sfery osobowości: poznawczą, emocjonalną i wykonawczą.

W systemie zintegrowanym zaplanowano bloki tematyczne, do których dobrano sytuacje edukacyjne na różnych obszarach aktywności ucznia (polonistycznej, matematycznej, społecznej, technicznej itd.). Sytuacja edukacyjna jest bogata w treści i zawiera różnorodne elementy organizacyjne. W trakcie realizacji każdego bloku tematycznego należy pamiętać o zachowaniu zasad (Ł. Muszyńska, 1974):

1. Ciągłości czasowej – nie stosuje się przerw międzylekcyjnych, lecz kieruje się koniecznością ukończenia pewnego działu pracy, wskazaniem higieny pracy umysłowej oraz zmęczeniem i potrzebami dzieci; momenty wypoczynku i odprężenia wkomponowane w tok ciągu tematycznego.
2. Stosuje się urozmaicone formy zajęć, zróżnicowane pod względem trudności i atrakcyjności, kierując się wymogami higieny pracy umysłowej ucznia i jego możliwościami psychicznymi.
3. Płynności zajęć – przechodzenie od jednej formy zajęć do następnej odbywa się w sposób naturalny, uzasadniony i powiązany.

Odchodzimy od formuły lekcji, jako zamkniętej całości organizacyjnej, na rzecz bloku tematycznego, którego realizacja może być zaplanowana na jeden lub dwa dni. Dzięki takiej formule realizacji założonych celów nauczyciel może swobodnie dysponować czasem przeznaczony na wykonanie zadań w różnych obszarach aktywności polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej, społecznej itd. Proponowany program uwzględnia potrzeby rozwojowe, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, stwarza w procesie edukacyjnym warunki do przeżywania (emocje), działania, odkrywania, poznawania, doświadczania poprzez ich aktywny udział.

Dzieci w młodszym wieku szkolnym spostrzegają świat całościowo. Toteż integracja treści kształcenia w edukacji wczesnoszkolnej ułatwia dzieciom poznawanie przedmiotów i zjawisk w całości możliwie wszechstronnie. Ułatwia poznawanie rzeczywistości tak, aby mogły odkrywać związki między poznawanym przedmiotem a jego otoczeniem.

1 września 2014r. wchodzi w życie zmiany w podstawie programowej w zakresie edukacji wczesnoszkolnej. Zmieniają się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, które dotyczą organizacji procesu edukacyjnego w klasach edukacji wczesnoszkolnej. Edukacja w klasach I–III szkoły podstawowej powinna być realizowana w formie kształcenia zintegrowanego. Ze względu na prawidłowości rozwoju umysłowego dzieci, treści nauczania powinny narastać i rozszerzać się w układzie spiralnym, tzn. w każdym następnym roku edukacji wiadomości i umiejętności nabyte przez ucznia mają być powtarzane i pogłębiane potem rozszerzane. Czas trwania zajęć edukacyjnych powinien wynikać z możliwości psychofizycznych uczniów oraz ze sposobu realizacji poszczególnych treści nauczania. Oznacza to, że nauczyciel nie powinien planować i przeprowadzać zajęć edukacyjnych w systemie 45-minutowych lekcji. Ponadto, przy zachowaniu ustalonego z dyrektorem szkoły tygodniowego i dziennego czasu pracy danego oddziału, nauczyciel powinien każdego dnia przeprowadzać różnorodne zajęcia edukacyjne.

7.4. ORGANIZACJA NAUCZANIA

Zintegrowany plan pracy edukacyjnej składa się z bloków tematycznych, których realizacja przewidziana jest na jeden lub kilka dni w zależności od możliwości uczniów oraz planu lekcji.

Organizacja dnia aktywności wymaga:
- uwzględnienia możliwie największej różnorodnych form aktywności;

- przeplatania aktywności intelektualnej aktywnością ruchową i artystyczną;
- zaplanowania przerw: śniadaniowej, na powietrzu i kilku krótkich;
- zorganizowania przestrzeni klasowej w zależności od potrzeb;
- zadbania o wyposażenia sali, tak aby odzwierciedlała tematykę bloku;

Czas realizacji w ujęciu treści zintegrowanych

Nr bloku tematycznego	Miesiąc realizacji	Klasa	Nr bloku tematycznego	Miesiąc realizacji	Klasa	
		I			II	III
1.	X	5	1.	IX	5	5
2.	X	5	2.	IX	5	5
3.	X	5	3.	IX	5	5
4.	X	5	4.	X	5	5
5.	XI	5	5.	X	5	5
6.	XI	5	6.	X	5	5
7.	XI	5	7.	X	5	5
8.	XI	5	8.	XI	5	5
9.	XII	5	9.	XI	5	5
10.	XII	5	10.	XI	5	5
11.	XII	5	11.	XI	5	5
12.	I	5	12.	XII	5	5
13.	I	5	13.	XII	5	5
14.	I	5	14.	XII	5	5
15.	I	5	15.	I	5	5
16.	II	5	16.	I	5	5
17.	II	5	17.	I	5	5
18.	III	5	18.	I	5	5
19.	III	5	19.	II	5	5
20.	III	5	20.	II	5	5
21.	III	5	21.	III	5	5
22.	IV	5	22.	III	5	5
23.	IV	5	23.	III	5	5
24.	IV	5	24.	III	5	5
25.	IV	5	25.	IV	5	5
26.	V	5	26.	IV	5	5
27.	V	5	27.	IV	5	5
28.	V	5	28.	IV	5	5
29.	V	5	29.	V	5	5
30.	VI	5	30.	V	5	5
31.	VI	5	31.	V	5	5
32.	VI	5	32.	V	5	5
			33.	VI	5	5
			34.	VI	5	5
			35.	VI	5	5
Ogółem:		160	Ogółem:		175	175

Wyposażenie sal

Ważnym aspektem dla skuteczności realizacji programu jest organizacja środowiska szkolnego. Sale lekcyjne powinny składać się z dwóch części: edukacyjnej (wyposażonej w tablicę, stoliki itp.) i rekreacyjnej (odpowiednio do tego przystosowanej). Zalecane jest wyposażenie sal w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć (np. liczmany), sprzęt audiowizualny, komputery z dostępem do Internetu, gry i zabawki dydaktyczne, kąciki tematyczne (np. przyrody), biblioteczkę itp.

Prowadzenie zajęć kulinarnych wymaga zorganizowania kulinarnego kącika, w którym będą podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego: kuchenka z piekarnikiem, mikser, narzędzia kuchenne: noże kuchenne, deski do krojenia, miski, talerze, salaterki, sztućce, kubki / szklanki i inne; podkładki plastikowe, serwetki, środki czystości: mydło w dozowniku, ręczniki jednorazowe, ściereczki, płyn do mycia naczyń. W szkołach, które posiadają szkolną kuchnię można skorzystać z dostępnych w niej sprzętów szczególnie z piekarnika i kuchenki.

Należy z właściwym wyprzedzeniem ustalić listę potrzebnych produktów spożywczych niezbędnych do sporządzenia danego przepisu.

Obudowa dydaktyczna

Przygotowany innowacyjny program nauczania do edukacji wczesnoszkolnej „Matematyka ze smakiem” posiada obudowę dydaktyczną uzupełniającą i pasującą pod względem rozwiązań metodyczno - dydaktycznych do programu nauczania. Uwzględnia ona potrzeby i możliwości zarówno dzieci z obniżonym wiekiem edukacyjnym w wieku 6 lat jak i dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole w wieku 7 lat.

Obudowę dydaktyczną stanowią:

Klasa 1

- Podręcznik dla nauczyciela zawierający rozkład materiału nauczania, scenariusze zajęć, gry i zabawy,
- Podręcznik dla ucznia A – przeznaczony dla uczniów z obniżonym wiekiem edukacyjnym, dostosowany do ich możliwości,
- Podręcznik dla ucznia B – przeznaczony dla uczniów 7 - letnich rozpoczynających naukę w klasie I,
- Książka kucharska ucznia klasy I z przepisami i stroną ewaluacyjną poszczególnych zajęć,
- Prezentacje multimedialne dla wybranych bloków tematycznych,

Klasa II

- Podręcznik dla nauczyciela zawierający rozkład materiału nauczania, scenariusze zajęć, gry i zabawy,
- Podręcznik dla ucznia A – wersja podstawowa
- Podręcznik dla ucznia B – wersja dla uczniów z wyższymi możliwościami edukacyjnymi
- Książka kucharska ucznia klasy II z przepisami i stroną ewaluacyjną poszczególnych zajęć,
- Prezentacje multimedialne dla wybranych bloków tematycznych,

Klasa III

- Podręcznik dla nauczyciela zawierający rozkład materiału nauczania, scenariusze zajęć, gry i zabawy,
- Podręcznik dla ucznia A – wersja podstawowa
- Podręcznik dla ucznia B – wersja dla uczniów z wyższymi możliwościami edukacyjnymi,
- Książka kucharska ucznia klasy III z przepisami i stroną ewaluacyjną poszczególnych zajęć,
- Prezentacje multimedialne dla wybranych bloków tematycznych.

W programie „Matematyka ze smakiem” założyliśmy wykorzystanie w nauczaniu programu i podręcznika zatwierdzonego do użytku przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na podstawie Ustawy z dnia 30 maja 2014r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014, poz.811), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 lipca 2014r. w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. z 2014r., poz. 909)

Bezpieczeństwo i Higiena Pracy

Bardzo ważną kwestią jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć. Proponujemy przygotować wspólnie z uczniami i umieszczenie w widocznym miejscu „Regulaminu kącika kulinarnego” oraz „Zasad BHP zajęć kulinarnych”. Biorąc pod uwagę możliwości uczniów obowiązujące zasady powinny być w formie graficznej i prostych wyrażen, tak, aby były czytelne i zrozumiałe dla dzieci w wieku 6 – 9 lat. O tych zasadach należy pamiętać i ich bezwzględnie przestrzegać podczas zajęć. Wymaganie to kierowane jest w szczególności do nauczycieli, którzy zobowiązani są do zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w szkole.

Informacje zawarte w regulaminie powinny dotyczyć: pracy ucznia zgodnie z poleceniami nauczyciela; zachowaniu należytej ostrożności przy obsłudze urządzeń technicznych, elektrycznych, gorących – zimnych, ostrych narzędzi kuchennych (nóż, widelec, nożyczki itp.), oszczędzania wody, segregacji śmieci, czystości rąk, utrzymaniu porządku w miejscu pracy, zachowania przy stole, zasad współpracy w grupie.

Wolontariat rodzicielski

Pozycję rodzica, jako członka szkolnej społeczności prezentuje deklaracja Europejskiego Stowarzyszenia Rodziców pod nazwą Karta Praw i Obowiązków

Rodziców w Europie. Dokument ten został przyjęty przez Europejskie Stowarzyszenie Rodziców w grudniu 1992 roku.

1. Rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w duchu odpowiedzialności za siebie i za cały ludzki świat.
2. Rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w sposób odpowiedzialny i nie zaniedbywać ich.
3. Rodzice mają obowiązek zaangażowania się jako partnerzy w nauczaniu ich dzieci w szkole.
4. Rodzice mają obowiązek przekazywania wszelkich informacji szkołom, do których uczęszczają ich dzieci, informacji dotyczących możliwości osiągnięcia wspólnych (tj. domu i szkoły) celów edukacyjnych.
5. Rodzice mają obowiązek dokonania świadomego wyboru drogi edukacyjnej, jaką ich dzieci powinny zmierzać.
6. Rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w poszanowaniu i akceptowaniu innych ludzi i ich przekonań.
7. Rodzice mają obowiązek osobiście włączać się w życie szkół ich dzieci i stanowić istotną część społeczności lokalnej.
8. Rodzice mają obowiązek tworzyć demokratyczne, reprezentatywne organizacje na wszystkich poziomach. Organizacje te będą reprezentowały rodziców i ich interesy.
9. Rodzice mają obowiązek poświęcać swój czas i uwagę swoim dzieciom i ich szkołom, tak aby wzmocnić ich wysiłki skierowane na osiągnięcie określonych celów nauczania.
10. Rodzice mają obowiązek poznać siebie nawzajem, współpracować ze sobą i doskonalić swoje umiejętności "pierwszych nauczycieli" i partnerów w kontakcie: szkoła - dom.

W oparciu o przedstawiony zestaw powinności zaleca się zbudować wolontariat rodzicielski, dzięki któremu rodzice aktywnie włączą się w edukację dziecka.

Celowa dla realizacji programu jest pomoc rodziców szczególnie w pierwszych zajęciach kulinarnych opartych na działaniach kulinarnych. Rodzice mogą ustalić, kto, kiedy i w jaki sposób wesprze realizację programu. Dzięki takim działaniom respektujemy trójpodmiotowość oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń – szkoła - dom rodzinny.

7.5. FORMY ORGANIZACJI ZAJĘĆ

Zastosowane formy organizacyjne zajęć decydują o skuteczności pracy dydaktyczno – wychowawczej. Biorąc pod uwagę cele, treści, zadania kształcenia i właściwości przedstawionego programu przyjmujemy podział form organizacji zajęć na pracę indywidualną, zespołową (grupową) i zbiorową. Szczególne znaczenie podczas realizacji zadań zawartych w programie ma zespołowa forma zajęć. Według koncepcji J. Barteckiego uczniowie tworzą grupy (3-6 osobowe); skład grupy jest stały, zróżnicowany i równoważny (żaby każdy zespół miał takie same szanse jak inne); sprawna praca w zespołach zależy od dokładnego określenia zadania, wskazania lub dostarczenia źródeł i materiałów oraz sposobu pracy, kierowania przebiegiem pracy; w trakcie pracy grupowej nauczyciel czuwa nad sprawną organizacją pracy uczniów; wyniki uzyskane przez grupę referuje jeden z uczniów, co zmusza wszystkich do intensywnej pracy (słuchania, analizy); ocena uzyskanych efektów przez poszczególnych uczniów odbywa się wyłącznie indywidualnie. Dzięki temu wszyscy uczniowie w klasie są zaangażowani aktywnie w pracę związaną z tematem lekcji, grupa staje się niezastąpionym narzędziem budzenia aktywności i samodzielności uczniów, wdraża uczniów do współdziałania, przemyślanego podziału zadań, a także do racjonalnej organizacji pracy i współodpowiedzialności za jej efekty. (Bartecki J. 1964)

7.6. INDYWIDUALIZACJA PROCESU NAUCZANIA

Klasa szkolna jest grupą uczniów zróżnicowaną pod względem poziomu i zakresu uzdolnień, zainteresowań, możliwości, predyspozycji. Ważne jest, aby znaleźć w procesie nauczania – uczenia się obszary, w których każdy z uczniów będzie w stanie osiągnąć swój sukces na miarę swoich indywidualnych możliwości.

Za S. Palką przyjmujemy, że indywidualizacja kształcenia występuje wtedy, gdy nauczyciele podejmują próby dostosowania procesu kształcenia do indywidualnych właściwości dzieci. Należą do nich zdolności ogólne (inteligencja), uzdolnienia, zainteresowania, cechy temperamentu, ich zdrowie i odchylenia od normy rozwoju psychofizycznego (Palka S. 1988). Ważną rolę w indywidualizacji procesu kształcenia prezentowanego programu pełni zaproponowana strategia osiągnięcia celów. Szczególną rolę w indywidualizacji procesu nauczania odgrywają takie elementy jak: rozpoznanie potrzeb i możliwości uczniów, zaproponowane metody, zintegrowanie treści kształcenia, organizacja zajęć i ich forma oraz trójpodmiotowość oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń – szkoła - dom rodzinny.

W programie korzystamy z następujących działań wspomagających:

1. Zespołowa forma zajęć umożliwi dostosowanie treści do indywidualnych potrzeb uczniów - utrwalanie podstawowych wiadomości i przyswajanie nowych na łatwiejszym materiale słabszym uczniom zaś uczniowie będący na wyższym poziomie umiejętności poznają nowe treści, poszerzają już zdobyte wiadomości.
2. Obudowa dydaktyczna programu „Matematyka ze smakiem” również uwzględnia różne poziomy możliwości uczniów. Umożliwia pracę w grupach na wersji zadań łatwiejszych i trudniejszych.
3. Wolontariat rodzicielski wspiera uczniów w ich działaniach. Ułatwia zdobywanie nowych umiejętności, daje większe poczucie bezpieczeństwa, rozwija kompetencje społeczne.

8. POMIAR OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

Według B. Niemiecko „ Pomiar dydaktyczny to przyporządkowanie uczniom – według empirycznie sprawdzalnych reguł – symboli (liczb, liter, słów, zdań, innych znaków) reprezentujących ich określone osiągnięcia. Reguły dokonywania pomiaru muszą wykazać się celowością i skutecznością, a system symboli, czyli skala pomiarowa, powinien odzwierciedlać wybrane właściwości uczniów dzięki definicjom tych symboli oraz relacji (stosunków) między symbolami.” (Niemiecko B. 2002). A. Brzezińska wskazuje na cele oceniania:

- edukacyjne – w których pytamy o to, czy stawiane dziecku wymagania, oczekiwania, nie są zbyt wysokie, niskie, czy dziecko w swym działaniu zmierza we właściwym kierunku, czy spełnia te wymagania w oczekiwanym czasie. Źródłem tych wymagań jest program kształcenia.

- rozwojowe – ujawniają się w pytaniach o to, jak daleko jest dziecko względem swoich własnych możliwości, pytamy o to czy dokonują się jakieś zmiany w dziecku, w jakim zmierzają kierunku, jaki jest ich zakres, jakie jest tempo i dynamika tych zmian – a nie tylko na jakim poziomie rozwoju jest dziecko aktualnie. (Brzezińska A. 1993).

Zatem ocenianie powinno być ciągłym procesem informującym uczniów nie tylko o poziomie, na którym się aktualnie znajdują, ale również wskazywać kierunki ich dalszych działań. Dzięki zwrotnej informacji proces oceniania pomaga im się uczyć.

Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w sposób ciągły gromadzi informacje, obserwuje postępy swoich uczniów we wszystkich obszarach ich aktywności:

- poznawczej,
- artystycznej,
- fizycznej,
- społeczno – emocjonalnej.

Ocenię podlegają:

- efekty podjętych działań z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb edukacyjnych ucznia,
- przyrost umiejętności i wiadomości,
- postawa poznawcza ucznia,
- zaangażowanie, wysiłek,
- udział i aktywność na zajęciach,
- wkład pracy ucznia w zdobywaniu wiadomości i umiejętności,

Gromadzenie informacji odbywa się poprzez stosowanie różnorodnych metod i technik:

- obserwacja,
- analiza wytworów ucznia,
- test sprawdzający, sprawdzian,
- rozmowa,
- wywiad,
- ankieta,
- karta pracy ucznia,
- analiza pracy domowej i inne.

Sposoby oceniania

W oparciu o Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, w klasach I–III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi:

- ocena śródroczna – podsumowuje osiągnięcia edukacyjne, jest wynikiem półrocznej obserwacji i zgromadzonych informacji, zawiera zalecenia oraz wskazówki do dalszej pracy,

- ocena końcoworoczna – podsumowuje osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym, określa zmiany w rozwoju dziecka, wynikające ze wskazówek zawartych w ocenie śródrocznej, ma charakter diagnostyczno-informacyjny, aby rodzice po zapoznaniu się z jej treścią, mogli jak najlepiej wspomagać dziecko w jego dalszym rozwoju.

- ocena bieżąca (słowna, pisemna) - informuje na bieżąco o postępach i poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia, wskazuje jego mocne i słabe strony, może być wspomagana przez ustaloną symbolikę,

Sposoby oceny osiągnięć dzieci

Osiągnięcia dzieci w trakcie trwania programu monitorowane będą poprzez:

- zaangażowanie dzieci podczas zajęć,
- samodzielność w rozwiązywaniu zadań,
- umiejętność pracy w zespole.

Biorąc pod uwagę różnorodne aspekty oceny proponujemy zbiór narzędzi bieżącego oceniania możliwych do zastosowania podczas realizacji programu „Matematyka ze smakiem”.

Skrótowa ocena opisowa w postaci punktów w skali 1 - 6

Poziomy	Punkty	Kryteria
Bardzo wysoki /Świetnie; Wzorowo; Gratulacje; Twój sukces!; Potrafisz/Umiesz wiele/	6	Uzyskuje uczeń, który: - samodzielnie formułuje pytania i wnioski, zauważa zależności, przyczyna, skutek, przedstawia argumenty za oraz przeciw, rozumie problem, rozwiązuje go samodzielnie, - rozwija swoje umiejętności poprzez udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych. Dzieli się wiedzą i umiejętnościami z rówieśnikami poprzez prezentacje samodzielnie przygotowanych projektów. -gromadzi wszystkie wymagane przez nauczyciela informacje, sam proponuje zagadnienia do wskazanego tematu,

<p>Wysoki /Bardzo dobrze; Wysoko mierzysz; Dużo już umiesz/ wiesz/ potrafisz/</p>	<p>5</p>	<p>Uzyskuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem edukacji wczesnoszkolnej w danej klasie, - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem zintegrowanym danej klasy, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, - potrafi dostrzec i poprawić swój błąd. - poprawia błędy wskazane przez nauczyciela. - zgłasza się z wykonaną pracą samodzielnie.
<p>Średni /Dobrze; To już potrafisz/ umiesz/ wiesz/</p>	<p>4</p>	<p>Uzyskuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował wiadomości określone programem, - poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, - potrafi zastosować wskazówki nauczyciela i samodzielnie poprawić wskazany błąd, - poprawia błędy wskazane przez nauczyciela, - zgłasza się z poprawkami na wezwanie nauczyciela.
<p>Średni niski /Zwiększ wysiłek; Spróbuj jeszcze raz – uda ci się/</p>	<p>3</p>	<p>Uzyskuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie opanował w pełni wiadomości określonych programem w danej klasie, - rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne o średnim stopniu trudności, - poprawia wskazane błędy, - nie rozumie w większości poruszanych problemów, wymaga wsparcia, grupy rówieśniczej, bądź nauczyciela, - nie zadaje samodzielnie pytań.
<p>Niski /Pracuj/ Ćwicz więcej; Nie odpuszczaj; Wierzę, że ci się uda/</p>	<p>2</p>	<p>Uzyskuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności, ale braki te nie przekraczają możliwości uzyskania wiedzy w ciągu dalszej nauki, - rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela, - wskazane błędy poprawia pod kierunkiem nauczyciela, - nie rozumie poruszanych problemów,

		zagadnień, - nie zadaje samodzielnie pytań, - nie potrafi ocenić efektów swojej pracy.
Niewystarczający /Musisz włożyć więcej wysiłku; Więcej poćwicz; Nie poddawaj się; Jeszcze wiele przed tobą; Uzupełnij braki/	1	Uzyskuje uczeń, który: - nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy, - nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela, - z trudem poprawia wskazane błędy z pomocą nauczyciela, - nie rozumie poruszanych problemów, zagadnień, - nie zadaje samodzielnie pytań, - nie potrafi ocenić efektów swojej pracy, - wymaga pomocy w grupie wyrównawczej, zespole korekcyjno-kompensacyjnym.

Ocena sprawdzianu, testu, ćwiczenia kontrolnego i innych prac pisemnych

Klasy I-II

% ogólnej ilości punktów	Poziom	Cyfrowy zapis punktów
poniżej 25%	Niewystarczający	1
44% - 26%	Niski	2
69% - 45%	Średni niski	3
89% - 70%	Średni	4
97% - 90%	Wysoki	5
100% - 98%	Bardzo wysoki	6

Klasa III

% ogólnej ilości punktów	Poziom	Cyfrowy zapis punktów
poniżej 25%	Niewystarczający	1
49% - 26%	Niski	2
69% - 50%	Średni niski	3
89% - 70%	Średni	4
99% - 90%	Wysoki	5
100%	Bardzo wysoki	6

Diagnoza

Diagnoza to rozpoznawanie przebiegu, wyników i uwarunkowań uczenia się. (Niemierko B. 2002). Celem diagnozy jest dostarczenie uczniom, nauczycielom i rodzicom informacji wyjaśniającej przebieg i wyniki uczenia się. Zatem diagnoza służy:

- wspieraniu rozwoju ucznia oraz doskonaleniu pracy nauczyciela,
- rozpoznaniu postępu.

Narzędzia diagnozy:

- obserwacja bezpośrednia,
- analiza dokumentów,
- kwestionariusze,
- pomiar dydaktyczny sprawdzający lub różnicujący.

Punktem wyjścia do badania przyrostu wiedzy i umiejętności jest diagnoza wstępna, która ukazuje indywidualne możliwości uczniów. Ważne jest bieżące monitorowanie procesu nauczania – uczenia się, które wskaże tendencje rozwojowe dziecka. Informacja ta powinna wpłynąć na:

- dostosowanie przez nauczyciela form, metod i środków dydaktycznych do potrzeb edukacyjnych uczniów,
- zaplanowanie działań wspierających lub rozwijających uzdolnienia, zainteresowania ucznia,

- modyfikację kontroli i oceniania.

W programie Matematyka ze smakiem proponujemy diagnozę wstępną w klasie I i bieżącą - cztery razy w roku przez cały cykl edukacyjny oraz sprawdzian po klasie III, jako diagnoza końcowa, podsumowująca I etap kształcenia ogólnego.

Arkusz diagnozy / bieżącej obserwacji

Skala poziomu umiejętności /osiągnięć

1 – niewystarczający: nie wykonuje

2 – niski: wykonuje niesamodzielnie, wymaga pomocy

3 – średni niski: wykonuje samodzielnie, popełnia błędy

4 – średni: wykonuje samodzielnie, popełnia nieliczne błędy

5 – wysoki: samodzielnie, nie popełnia błędów

6 - bardzo wysoki – wykonuje samodzielnie, bez błędów

Umiejętności / osiągnięcia	Skala poziomu umiejętności /osiągnięć					
	1	2	3	4	5	6
Pisanie:						
- poziom graficzny pisma (kształt, łączenie liter, mieszczanie w liniaturze, proporcjonalność)						
- tempo pisania (wolne, szybkie, umiarkowane)						
- pisanie pod kierunkiem nauczyciela (przepisywanie, pisanie z pamięci)						
pisanie samodzielne (spontaniczne, pisanie ze słuchu)						
Czytanie						
- poziom analizy i syntezy wzrokowo – słuchowej (rozpoznawanie liter)						
- technika czytania głośnego (głoskowanie, sylabowa, globalna)						
- rozumienie pojęć : głoska, litera, sylaba, wyraz, zdanie						
- rozumienie i stosowanie znaków interpunkcyjnych						
- zainteresowania czytelnicze						
Mówienie:						
- poprawność artykulacji głosek						
- tempo i wyrazistość mówienia						
- zasób słownictwa (słownik czynny i bierny)						
- umiejętność zamykania myśli w formie zdania,						

swobodne wypowiedzianie się na różne tematy						
Czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:						
- określanie równoliczności zbiorów, pomimo zmian w układzie,						
- tworzenie serii rosnącej i malejącej,						
- tworzenie zbiorów,						
- wykonywanie zadania,						
- orientacja przestrzenna (kierunki, np. prawa – lewa, góra – dół, nad, obok, pod itp.),						
- dostrzeganie symetrii,						
- kończenie powtarzającego się wzoru,						
- dostrzeganie pomniejszenia lub powiększenia obrazu,						
- rozpoznawanie charakterystycznych cech i własności figur i liczb,						
- odkrywanie wiedzy samodzielnie w czasie różnorodnych aktywności,						
Liczenie i sprawność rachunkowa:						
- liczenie w zakresie 20, 100, 1000, zapisywanie cyfry do 10, 20, 100, 1000,						
- dodawanie i odejmowanie w zakresie 10, 20 (na konkretach), 100, 1000, zapisywanie działania,						
- dodawanie lub odejmowanie w sytuacjach życiowych wymagających wykonania takich działań,						
- rozwiązywanie zadania tekstowe (analiza, rozwiązanie, odpowiedź),						
Pomiar:						
- mierzenie i porównywanie długości,						
- ważenie przedmiotów i określanie, który jest cięższy, a który lżejszy,						
- ważenie przedmioty używając odważników,						
- określanie pojemności płynów,						
- mierzenie ilości płynów poprzez wlewanie, odlewanie,						
- wymienianie kolejnych dni tygodnia, nazywanie kolejnych miesięcy,						
- posługiwanie się kalendarzem i zegarem,						
- dokonywanie pomiarów temperatury,						
Obliczenia pieniężne:						

znajomość monet i banknotów, posługiwanie się nimi,						
dokonywanie obliczeń pieniężnych,						
Sprawność manualna i ruchowa:						
- dokładność, wytrwałość, estetyka wykonanych zadań						
- tempo pracy						
- aktywność ruchowa (refleks, spostrzegawczość, orientacja)						
- koordynacja ruchowa, zręczność manualna, podzielność uwagi						
Spoleczne						
- pomaganie słabszym i potrzebującym,						
- podejmowanie obowiązków domowych i rzetelne ich wypełnianie,						
- współpraca z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych,						
Przyrodnicze						
- obserwacja i prowadzenie prostych doświadczeń przyrodniczych, analizowanie i wiązanie przyczyny ze skutkiem,						
- opisywanie życia w wybranych ekosystemach,						
- podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku,						
- znajomość podstawowych zasad racjonalnego odżywiania,						
- dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości),						
Techniczne						
- określanie wartości urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych,						
- realizowanie „drogi” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu,						
- rozumienie potrzeby organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,						
- dbałość o bezpieczeństwo własne i innych,						
- utrzymywanie ładu i porządku wokół siebie, w miejscu pracy; sprzątanie po sobie i pomaganie innym w utrzymaniu porządku,						
- właściwe używanie narzędzi i urządzeń technicznych,						
Edukacji zdrowotnej						
- dbałość o higienę osobistą i czystość odzieży,						
- znajomość znaczenia dla zdrowia właściwego odżywiania się oraz aktywności fizycznej,						
- przestrzeganie zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć,						

Ewaluacja

Program będzie ewaluowany na bieżąco poprzez:

- obserwację postępów dzieci,
- aktywność podczas zajęć,
- ekspozycję prac,
- informacje zwrotne od rodziców pozyskane drogą wywiadu.

Program będzie opierał się głównie na doświadczeniach własnych dzieci, zdobytych podczas proponowanych sytuacji.

Ewaluacja będzie starała się wykazać:

- Czy przyjęty materiał i metody nauczania oraz wykorzystane środki dydaktyczne pozwoliły osiągnąć zamierzone cele?
- W jakim stopniu cele zdefiniowane przez program w zakresie wiedzy i umiejętności zostały osiągnięte?

Przewiduje się przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej wśród nauczycieli wdrażających program w celu ustalenia ich oceny realizacji tego programu.

Podsumowanie

Program „Matematyka ze smakiem” umożliwi dziecku już na pierwszym etapie edukacji traktować czytanie, jako niezbędną umiejętność. Działanie w kuchni oparte jest na przepisie, instrukcji, które należy przeczytać, zrozumieć i wykorzystać w swojej aktywności. Umożliwia wykorzystywanie podstawowych narzędzi matematycznych w życiu codziennym. W kuchni

dziecko przelicza, odmierza, waży, określa pojemność, porównuje ilościowo i jakościowo produkty, wykorzystuje kalendarz, dokonuje obliczeń zegarowych i określa czas. W oparciu o empiryczne obserwacje uczeń uczy się formułowania wniosków. Praca zespołowa, która jest uwzględniona w programie uczy komunikowania.

Zaproponowany program zaspakaja naturalną ciekawość świata małego człowieka. Ważnym aspektem są emocje, które dziecko odczuwa podczas podejmowanych działań kulinarnych. Nauka w szkole staje się radosna, ciekawa i dająca konkretny efekt. Uczeń nabywa kompetencje kluczowe, które umożliwiają jego samorealizację i aktywność oraz motywuje do nauki, która zyskuje dla dziecka wymierny sens.

Program zakłada, że jednym z ważniejszych zadań nauczyciela jest wskazywanie dróg zaspokajania potrzeb edukacyjnych wszystkich uczniów w klasie. Kładzie nacisk na indywidualne traktowanie ucznia, odkrywanie jego zainteresowań, uzdolnień oraz na zauważenie trudności i problemów, a przede wszystkim udzielenie mu wsparcia odpowiednio do jego potrzeb oraz możliwości edukacyjnych i rozwojowych.

LITERATURA

1. Bartecki J., Aktywizacja procesu nauczania, PWN, Warszawa, 1964
2. Brzezińska A., Szkoła twórcza – autorskie klasy, programy, nauczyciele. Kwartalnik Pedagogiczny nr 1, 1993
3. Cackowska M., Koncepcja integracji w nauczaniu początkowym, Życie Szkoły 4, 1994.
4. Damentko K., <http://www.ceo.org.pl/pl/cyfrowaszkoła/kurs/projekt-jako-metoda-nauczania-i-uczenia-sie> (data: 10.05.2014r.)
5. Fiszer R., Uczymy, jak się uczyć, Warszawa, WSiP 1999
6. Gruszczyk – Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa, WsiP, 1994
7. Gruszczyk – Kolczyńska E., Zielińska E., Dziecięca matematyka. Książka dla rodziców i nauczycieli, Warszawa 2007
8. Królikowski J., Projekt edukacyjny, Warszawa Wydawnictwa CODN 2001
9. Krygowska Z., Zarys dydaktyki matematyki cz.1., Warszawa, WSiP, 1979
10. Krzyżewska J., Aktywizujące metody i techniki w edukacji wczesnoszkolnej, cz. I i II, Suwałki, 1998
11. Migdalska H., Organizacja nauczania zintegrowanego w klasach I- III, http://www.profesor.pl/mat/na8/pokaz_material_tmp.php?plik=na8/na8_h_m_igdalska_031013_2.php&id_m=8003
12. Moroz H., Rozwijanie pojęć matematycznych u dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa, WSiP, 1982
13. Niemierko B., Ocenianie szkolne bez tajemnic, Warszawa, WSiP, 2002
14. Okoń W., Słownik pedagogiczny, Warszawa, PWN, 1992.
15. Palka S., Pedagogiczne czynniki różnicujące szanse edukacyjne uczniów,
16. [w:] Czynniki różnicujące szanse edukacyjne dzieci w młodszym wieku szkolnym, red. H. Moroz, Uniwersytet Śląski, Katowice 1988.
17. Karta Praw i Obowiązków Rodziców w Europie, 1992

Akta prawne:

Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych

Rozporządzenie MEN z dn. 23 grudnia 2013r., w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
Załącznik2

Ustawa z dnia 30 maja 2014r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014, poz.811)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 lipca 2014r. w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. z 2014r., poz. 909)

Przedstawiony program może podlegać modyfikacji w zależności od potrzeb i zainteresowań uczniów i nauczycieli wdrażających program.

OPINIA O PROGRAMIE

Innowacyjny program *Matematyka ze smakiem to* ciekawa propozycja edukacyjna dla klas młodszych szkoły podstawowej. Wyróżnia się on oryginalnością, innowacyjnością i stanowi wyjątkową propozycję wśród programów przygotowanych dla I etapu edukacji.

Struktura recenzowanego programu zawiera części:

- opis założeń teoretycznych programu podzielonego na bloki,
- metod i organizacji pracy, w tym roli nauczyciela i rodziców w tym procesie,
- określenie podstawowych celów edukacyjnych i procedur ich osiągnięcia,
- wskazanie obszarów tematycznych, wokół których koncentrują się treści kształcenia i szczegółowy ich opis,
- oczekiwane efekty edukacyjne i sposób ich sprawdzenia.

Jedną z zasadniczych zalet programu *Matematyka ze smakiem* jest skoncentrowanie uwagi na rozwoju dzieci i ich potencjalnych możliwościach poznawczych, społeczno-emocjonalnych, odpowiednio do indywidualnych potrzeb i możliwości. W sposób rzetelny i kompetentny sformułowane są założenia i cele edukacyjne oraz precyzuje metody, sposoby i warunki organizacyjne ich realizacji.

Przewodnią myślą jest organizowanie dzieciom takiego środowiska edukacyjnego w szkole, które będzie sprzyjało rozwojowi inteligencji wielorakich.

Akcentuje się też dążenie do rozwijania samodzielności poznawczej u dzieci, oraz umiejętności współdziałania w grupie i rozwiązywania problemów.

Treści stymulujące inteligencję matematyczno-logiczną zostały skupione wokół takich zagadnień jak porównywanie i porządkowanie przedmiotów, działania na liczbach; zadania i różne metody ich rozwiązania; równania; jednostki miary i ich skróty; elementy matematyki praktycznej- mierzenie, ważenie, liczenie.

Wśród umiejętności matematycznych podkreśla się znaczenie werbalizowania przez dziecko wyjaśnień rozwiązania zadań.

Na podkreślenie zasługuje ciekawy dobór obszarów tematycznych.

Materiał nauczania zawiera treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Wybierając sposoby osiągania celów edukacyjnych, nauczyciele uwzględniali przede wszystkim możliwości i zainteresowania uczniów, stosowali częstsze posługiwanie się przykładami z życia codziennego, a także dobieranie interesujących przykładów rozbudzających ciekawość uczniów i rozwijających ich zainteresowania matematyką. Procedury osiągania celów szczegółowych skupiają na zakresie czterech obszarów: rozwijania sprawności rachunkowej, kształtowania sprawności manualnej i wyobraźni geometrycznej, kształtowania pojęć matematycznych i rozwijania umiejętności posługiwania się nimi oraz rozwijania umiejętności stosowania matematyki.

Program jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym. Pozwala skutecznie rozwijać kluczowe kompetencje, takie jak: *kompetencje matematyczne* obejmujące umiejętność rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji, *kompetencja porozumiewania się w języku ojczystym* (m.in. poprzez sugerowaną pracę z kartami pracy, która pomaga nauczać czytania tekstu ze zrozumieniem i kształtuje umiejętność odróżniania treści ważnych od mniej istotnych), *kompetencje naukowe* (m.in. poprzez formułowanie pytań i wyciąganie wniosków opartych na dowodach), *kompetencje społeczne i obywatelskie* (m.in. poprzez zalecane rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie), a także *inicjatywność* (m.in. poprzez zachęcanie do stosowania aktywizujących metod pracy).

mgr Stanisława Górnik

nauczyciel Szkoły Podstawowej im. K. Makuszyńskiego w Kaliszu Pomorskim